

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61. Törvényszéki lajstromozási szám: 44. Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos: „JÓESTÉT” Ujságkiadóvállalat R.-T. Felelős szerkesztő és igazgató: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. November 15. VII. évfolyam, 303. szám.

Kedd

II. Károly király Öfelsége és Mihály nagyvajda elutaztak Londonba

A királyi jogokat az uralkodó távolléte idején a minisztertanács gyakorolja utólagos megerősítéssel

(BUCURESTI.) Az udvari marsalli hivatal 100-as számú hivatalos értesítésével közli: Öfelsége és Mihály nagyvajda kíséretük társaságában ma 19 óra 50 perckor a mogosoai királyi állomásról elutaztak London felé.
Bucuresti, 1938. november 13.

AZ ANGOL SAJTÓ A KIRÁLY LÁTOGATÁSÁRÓL

Öfelsége utjával kapcsolatosan Hector Bolitho ismert író, az angol királyi család életrajzírója a Sunday Expressben fényképekkel illusztrált nagy cikket közöl II. Károly királyról Mihály nagyvajdáról és Mária anyakirálynéről. Méltatja az uralkodó személyiségét. Munkaszeretete és a nép sorsának őszinte megfigyelési vágya jellemzi ezt az uralkodót, aki a munkaszabályoknál érzi magát a legjobban. Majd ismerteti az uralkodó nagyszabású építómunkáját, megemlékezve a látogatás nagy jelentőségéről. Külön ír rendkívüli melegséggel a cikk Mihály nagyvajdáról. De hasonlóan meleg hangú cikket írnak a Sunday Dispatch, von Hoven bárónő tolnéből a News of the World, a People, Sunday Times és az összes fontosabb lapok, amelyek egyöntetűen mind igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az uralkodó utjának és rendkívüli hódolattal és szeretettel írnak a királyi vendégekről, akiknek látogatását egész Anglia népe a legnagyobb érdeklődéssel várja.

A KIRÁLYLÁTOGATÁS PROGRAMJA

A Times ismerteti a királylátogatás programját. Öfelsége november 15-én érkezik a franciaországi Boulogneba és felszáll a Siokh angol torpedórombolóra, amelyet még két angol hadihajó kísérel. A doweri kikötőben az uralkodót és Mihály nagyvajdát a kenti herceg és angol király testvéröccse és a londoni román követ fogadják. A rájuk várakozó királyi különvonaton Öfelsége és Mihály nagyvajda délután 3 órakor érkeznek a londoni Viktoria pályaudvarra, ahol György angol király, a Gloucesteri herceg, Chamberlain miniszterelnök és kormánya, a londoni román követség személyzete, a sajtó és a londoni román kolónia küldöttségei ünnepélyesen fogadják. A pályaudvarról diszhinton mennek a magas vendégek a Buckingham palotába, ahol Erzsébet királyné és a királyi család tagjai köszöntik őket. Délután az előkelő vendégek Mary angol anyakirálynénél tesznek látogatást, majd fogadják a tisztelgő üdvözléseket este pedig György királyi diszvacsoráján vesznek részt a Buckingham palotában. November 16-án délelőtt a londoni lordmajor ad villásreggelit a magas vendégek tiszteletére. Délután az uralkodó a londoni román kolónia tisztelgő küldöttségét fogadja a román követségi palotában.

Este II. Károly király ad ünnepi diszvacsorát ugyanitt György király és Erzsébet királyné tiszteletére. A diszvacsorán a királyi ház tagjai és az angol miniszterelnök is részt vesz. Utána a királyi vendégek tiszteletére a Buckingham palotában fogadás lesz és az angol uralkodó itt mutatja be a magas vendégeknek az angol közelet előkelőségeit. November 17-én II. Károly király és Mihály nagyvajda Odihan Aldershotban megtekintik az angol csapatok diszszemléjét és villásreggelin jelenek meg, este fél 9-kor pedig a külügyminiszter ad a királyi vendégek tiszteletére vacsorát, akik november 18-án délelőtt 11 órakor utaznak el az angol fővárosból.

A KIRÁLYI VONAT ELINDULÁSA

A mogosoai királyi állomáson az uralkodót és Mihály nagyvajdát Mi-

ron Cristea patriarka-miniszterelnök, az állami főméltóságok és a külföldi követségek tagjai búcsúztatták. A királyi vonat 11 kocsiából állt, köztük egy legmodernebb felszerelésű postakocsival, amely táviró és telefonkészülékekkel van ellátva, továbbá étkező és hálókosiból az uralkodó, Mihály nagyvajda és kísérete számára. Az elutazásnál számos fényképfelvétel készült, amelyeket különleges eljárással azonnal továbbítottak a francia és angol lapoknak. Elutazása előtt Öfelsége királyi törvényrendeletet írt alá amelyben távollétének idejére mindennemű intézkedési jogot, amely a királyi jogkörbe esik a minisztertanácsra ruházott át azzal a fenntartással, hogy azok megerősítést az uralkodó visszatérése után történik meg. Kinevezések, áthelyezések csak ideiglenes jelleggel eszközölhetők.

A demokratikus sajtó és közvélemény változatlanul élesen támadja a németországi zsidóellenes intézkedéseket

Imrédy miniszterelnök feltűnést kelto nyilatkozata Virginio Gayda előtt. A francia szélsőbaloldal harcot hirdet a párisi kormány pénzügyi szükségrendeletei ellen. Nagy németellenes tüntetések Amerikában. Sztojadinovic miniszterelnök nyilatkozott a jugoszláv nemzeti államról és a kisebbségi kérdésekről

Jelentősebb esemény nélkül mult el a vasárnap és mozgalmas a külpolitikában leginkább a németországi zsidóellenes áramlat külföldi bírálata hozott. A sajtót ez foglalkoztatja a legjobban és megállapítható, hogy az ideológiai ellenfelek ujsághangja egyre jobban nélkülözi a társvilágosságot és egyre több helyet szorít a szülőködés számára. Feltűnést keltoek voltak Göbbels újabb beszéde a könyörtelen retorzió jegyében. Imrédy magyar miniszterelnök nyilatkozata, amelyben a még szorosabb Budapest-Berlin és Budapest-Róma gazdasági kapcsolatokat jelentette be és végül Sztojadinovic miniszterelnök beszéde, amelyben hangsúlyozta, hogy Belgrád nem hajlandó változtatni jól bevált békés politikáján, amely a szerencsés esemélynél megkötött kétoldali szerződések alapján áll. Franco tábornok csapatai az Ebro-menti hadműveleteket befejezték. Végül megemlíthető, hogy a román csapatok ellenállás nélkül haladnak előre a kitzüött katonai célpontok felé. Részletes jelentéseink a következők:

GÖBBELS ÚJABB BESZÉDE A ZSIDÓKÉRDÉSSEL KAPCSOLATBAN

(BERLIN.) (DNB.) Dr. Göbbels pro-

pagandaügyi miniszter tegnap Berlinben nagy beszédet tartott, amelyben az utolsó hónapok eseményeivel foglalkozva, kitért a párisi merényletre is és többek között a következőket mondotta:

— A gyilkosságot Grünsann bevalottan azért követte el, hogy üssön a németsegen vele, de azért is, hogy a nemzetközi feszültséget, amely a müncheni találkozó után már-már alig volt érezhető, ismét megszilárdítsa. Nem tehető fel, hogy ez a fiatal 17 éves gyerek a saját elhatározásából követte volna el és hogy közben ezekre a célokra gondolt volna. Sokkal hihetőbb, hogy ezt igenis sugalmazták neki és ezért a németsegen ott adta meg a feleletet, ahol tehetette. Göring marsall rendelkezései a már ismert, határozott formában megjelentek és még folytatásuk is lesz. A német nép tartózkodjék tehát minden további kilencévtől és gondolja meg, hogy csak a saját tulajdonát rombolja szét, amikor a zsidó üzleteket összetöri, mert zsidónak többé üzlete Németországban nem lesz. Ezek mind árja kezekbe fognak átmenni és erről a kormány nagyon rövid időn belül gondoskodik. Az, hogy a külföldi sajtó egyrésze támad ben-

nünket — folytatta — hidegen hagy, mert mi a kérdést belügyünknek tekintjük és ezért ismételtlen figyelmeztetünk mindenkit, hogy csak a németországi zsidóságnak ártanak, ha tovább is folytatják a rágalomhadjáratot — fejezte be éleshangu nyilatkozatát Göbbels miniszter.

A Grünsann esettel kapcsolatban még mindig igen élénk sajtóvita folyik. A brit és francia baloldali lapok, valamint az amerikai sajtó igen élesen támadják a német kormányt. A Newyork Herald azt írja, hogy amit most Berlin legutóbb kiadott rendeleteivel elkövetett, minden képzeletet felülmúl, mert nem kevesebbről van szó, mint több százezer védtelen ember kiéheztetéséről és teljes lehetetlenné tételéről. A Manchester Guardian szemérveti Hitler kancellárnak, hogy a szudétánémetek elnyomtatása miatt a világ lelkiismeretéhez apellált, de ugyanakkor rossz néven veszi, ha viszont a világ most az ő lelkiismeretére hivatkozva, kéri a kormányintézkedések megszüntetését. Általában hasonló szellemben ír valamennyi brit lap, míg a kimondottan baloldaliak természetesen a legélesebben és a legkiméletlenebbül támadó hangon. A németellenes tüntetések tovább tartanak. Amerika nagyobb városaiban, Newyorkban, Csikágóban, Sanfranciskóban, Los Angelesben, St. Louisban és Washingtonban tüntetések zajlottak le a német követségek előtt, amelyeket a rendőrség igyekezett szétoszlatni. A nyílt levelek százaai foglalkoznak ezzel a kérdéssel és valamennyi éles bírálót tartalmaz a berlini intézkedésekkel szemben. Meg nem erősített híradás szerint az U. S. A. területén bojkottmozgalmat javasoltak Németország ellen, amely állítólag a kormányhoz közelálló körök beegyezésével találkozik. Az olasz sajtó helyesli Göring rendeleteit és felemlíti, hogy a fasiszta Olaszországot is állandóan bántották, sőt egy diplomatája, Nardini konzul is ilyen természetű merénylet áldozata lett. A fasiszta kormány azonban szintén megadja a megfelelő választ.

WEISSÄCKER BONNET KÜLÜGYMINISZTERNÉL

(PÁRIS.) (Havas.) Weissäcker külügyi államtitkár, a Rath követségi titkár holttestét átvévo és hazaszállító német küldöttség feje, tegnap felkereste hivatalában Bonnet külügyminisztert és a német kormány köszönetét tolmácsolta azért, hogy a merénylet elkövetése után oly részvételt volt és hogy az esemény okainak fejderítése körül oly ragyarányu tevékenységet fejtett ki

GYÁSZSZERTARTÁS A NÉMET KÖVETSÉGI PALOTÁBAN

(PÁRIS.) (Havas.) Von Rath I. oszt. követségi titkár holtteste felett tegnap tartották meg előkelő résztvevő közönség jelenlétében a gyászszertartást, amelynek végeztével a koporsót lezárták és haza fogják szállítani. A szertartáson Lebrun elnök és Daladier miniszterelnök is képviseltették magukat.

(PÁRIS.) (Havas.) Von Rath holttestét a francia kormány által rendelkezésre bocsátott különvonaton szállítják haza Németországba. A különvonat

szerdán érkezik meg Aachenbe, onnan Kölnbe, majd Düsseldorfba megy, ahol az elhunytat átveszik a német hatóságok. Felravatolozása a Rhein-halleban lesz és temetése csütörtökön onnan történik meg nagy gyászpompa mellett.

ELLENDÉMONSTRÁCIÓK

(WASHINGTON.) A von Rath elleni merénylettel kapcsolatos zsidóellenes tüntetések miatt a Havas jelentése szerint King utahi demokrata szenátor kérte, hogy szakítsák meg a diplomáciai viszonyt az Egyesült Államok és a Harmadik Birodalom között.

Hull külügyminiszter szombaton 15 perces kihallgatásra kérte magához a német nagykövetet és ez alkalommal arról a súlyos visszahatásról tárgyalt, amelyet a németországi zsidóellenes intézkedések az Egyesült Államokban okoztak. Beavatottak szerint azonban Amerika részéről nem történhetik kifejezett tiltakozás, mert német belügyről van szó.

A FRANCIAORSZÁGI SZÜKSÉGRENDELETEK

(PÁRIS.) Reynaud pénzügyminiszter az újságíróknak kijelentette, hogy az új pénzügyi rendelet törvények főcélja a munka, a hitel és az árak megszilárdítása. E rendelkezések hivatva vannak arra, hogy Franciaország gazdasági életét új alapokra fektessék. A pénzügyi intézkedések átmeneti jellegűek, de szükségesek a gazdasági élet nyugalmának helyreállításához. Tervbe vették 40 ezer vasutas elbocsátását, akiket a gázlarcok készítésével foglalkozó gyárakban kívánják elhelyezni. Franciaország alkalmazottainak száma igen nagy. Az államnál 950 ezer alkalmazott van, a vasutnál 500 ezer, Páris környékén közszolgálatban 150 ezer. Reynaud pénzügyi rendeleteit a minisztertanács jóváhagyta és azok vasárnap már meg is jelentek a hivatalos lapban.

(LILLE.) Leon Blum élesen bírálta Reynaud pénzügyi javaslatait, amelyek szerinte a munkásosztály rovására történnek. Ezek a rendeletek a piacon csak nyugtalanságot kelthetnek. Majd Sallengro volt belügyminiszter tragikus haláláról emlékezett meg, aki a sajtórágalmak áldozata lett. Továbbá támadta a nemzetközi sajtóra vonatkozó egyezményeket. Végül hangsúlyozta, hogy a szocialista párt bizalmatlan a kormány új pénzügyi terveivel szemben.

(PÁRIS.) Reynaud megállapodott Gentin kereskedelmi miniszterrel, hogy minden lehetőséggel előmozdítják az ipari tőke beruházásának fokozását.

COULONDRE LÉBRUN ELŐTT

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Coulondret, a Berlinbe kinevezett francia nagykövetet, akivel hosszabb tanácskozásokat folytatott. A több, mint másfélórás kihallgatásnak politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A FRANCIA SZÉLSŐBALOLDAL HARCOT HIRDET A SZÜKSÉGRENDELETEKSEL SZEMBEN

(PÁRIS.) (Havas.) A közzétett szükségrendeletek, mint várni lehetett, igen heves ellenzésre találtak a szocialdemokrata és a kommunista pártoknál, amelyeknek lapjai éles formában támadják Daladiert, Bonnetet, Marchandaut és főleg Reynaudot, akik szerintük kijátszották a Népfrentot és teljesen behódoltak a jobboldali irányzatnak.

SZAKÍTÁSRA AKARJÁK BIRNI A MAGYARORSZÁGI SZOCIALDEMOKRATA PÁRTOT A II. INTERNACIONÁLÉVAL

(BUDAPEST.) A képviselőház elfogadta a felvidéki magyar lakta területek visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot, hasonlóképpen a felsőház is, majd üléseiket elnapolták.

(BUDAPEST.) (Rador.) Szombaton éjjel a Nemzeti Front számos tagja megtámadta a szocialdemokrata párt több helyiségét. Az ügyből kifolyólag több letartóztatás történt. Ugy hírlik, hogy továbbra is tévékenven folyik az

a befolyásolási akció, hogy a magyarországi szocialdemokrata párt, amely a törvényhozásban 11 képviselővel rendelkezik, szakítson a második internacionáléval. Ezt a hivatást a cáfolatok ellenére is fentartják.

IMRÉDY MAGYAR MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

(BUDAPEST.) Imrédy miniszterelnök a csütörtöki parlamenti ülés közben a képviselőház folyósóján kihallgatáson fogadta Virginio Gayda dr.-t, a Voce d'Italia és a Giornale d'Italia főszerkesztőjét, aki előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A bevonulás befejeződött. A lelkesedés, amellyel a csapatok találkoztak, igazolja, hogy a bécsi döntőbírói ítélet indokolt volt. Magyarország jól tudja, hogy Itália és a Harmadik Birodalom nagy áldozatot hozott, amikor vállalta a kényes döntőbíráskodási eljárást, de tisztában van azzal is, hogy Berlin és Róma a világ békéjének megmentése érdekében szívesen állott rendelkezésre. A magyar kormány sok dolga lesz most, mert a közel egymillió új lélek és a 12.400 négyzetkilométeres terület beolvasz-

Sztojadinovic miniszterelnök újvidéki beszéde

(BELGRÁD.) (Rador.) Sztojadinovic miniszterelnök tegnap a választási küzdelmek során Újvidéken beszédet tartott. Megemlékezett a jugoszláv állam etnikai jellegéről, hangsúlyozva, hogy Jugoszláviát jó szomszédok és barátok veszik körül. Elismeréssel méltatta a vajdaság szerb lakosságának hagyományos hazafiasságát és áldozatkészségét. Kijelentette, hogy Jugoszlávia nemzetközi viszonylatban nem igényel semmit, de a magából sem enged át semmit. A jugoszláv államot fegyverrel és vérrel teremtették meg, népe békét akar és lakossága 90 százalékban jugoszláv. Határkérdésekről szomszédjaival nem tárgyal. Amikor Európa ezen részében válság mutatkozott, Jugoszlávia hidegvérrel viselkedett és mentesült a mozgósítási költségektől. Majd a Balkán-egyezményről és a kisebbségi kérdéssel emlékezett meg, hangsúlyozva, hogy a kisebbségi politikának a fajra és vallásra való tekintet nélküli egyenlőség elvén kell alapulnia. Ebben a kérdésben a jugoszláv nép nem fogad el más magatartást, mint az igazságérzetet alapulót, amely a népet évszázadok óta jellemzi. Ez az érzés a legnagyobb biztosíték a kisebbségek valószínű és kulturális fejlődésére Jugoszláviában, amely ellenében csupán lojális hűséget kívánnak a kisebbségektől. Végül kérte a választókat, hogy sza-

tása gondot okoz, de ezt szívesen vállalja. A magyar külpolitika nem változik ezután sem, mert a Berlin-Róma tengelybe vetett bizalom meghozta a maga gyümölcsét. Ez a baráti szálakon kívül most már az elismerés és hála kötelességeire is kötelez és ezért Magyarország még jobban megerősíti gazdasági kapcsolatait Berlinnel és Rómával. A magyar nemzet háldjáról meggyőződést szerezhetek azok, akik jelen voltak a kassai bevonuláson és hallották, hogy a nép milyen ünneplésben részesítette a Duce-t és Hitler kancellárt, valamint a lengyel kormány tagjait. Boldog vagyok — fejezte be Imrédy — hogy ezt nyilatkozatomban is megerősíthetem.

VÁLTOZÁSOK A TÖRÖK POLITIKÁBAN

(ISZTAMBUL.) Rusdu Arras volt török külügyminiszter londoni török nagykövet lesz Fethi Okya helyett, aki a törvényhozás munkájába kapcsolódik bele, majd fontos megbízást kap. Ugyanakkor jelentik, hogy Sukru Kaya volt belügyminisztert is török nagykövetté nevezik ki.

vazzanak a nagy és egységes Jugoszlávia érdekeit képviselő listára.

ERŐLTETETT MENETBEN HALADNAK ELŐRE A JAPÁN CSAPATOK

(TOKIÓ.) Lapjelentések szerint közelebről nyilatkozat jelenik meg, amely szerint Japán hajlandó elismerni az új kínai szövetségi kormányt.

(CSUNGKING.) A kínai csapatok elrendelték Csangsa városának, Hunan tartomány székhelyének kiürítését.

(PEKING.) (Exchange Telegraph.) A japán csapatok tovább folytatják előrenyomulásukat a Hankeu-Kanton vízutvonal mentén és egyre jobban megközelítik Csangsat. A kiindulási pont Jocsau és Csungeseng, ahonnan erőltetett menetben vonulnak előre, mert ellenállásra sehol sem találnak. A légi haderők tegnap végigbombázták a Hankeu-Kanton és a Hankeu-Peking vonalakat még kínai kezekben levő szakaszait és ott a vonalat több helyen megrongálták.

BEFEJEZETTNEK TEKINTHETŐK AZ EBRO-MENTI KÜZDELMEK

(HENDAYE.) (Reuter.) Az Ebro-menti küzdelmeket az által hogy a nemzetiek ellenfeleiket mindenütt átszorították a folyón és több helyen hidfőket is vertek, befejezettnek lehet tekinteni. A

területi és szákmánymerleg igen kedvezően alakult Franco tábornokra és csapataira nézve, mert több, mint 3000 négyzetkilométernyi földrész és hatalmas hadiszákmány jutott a birtokukba. Többek között 142 harcikocsi, 102 ágyú, 47 nagy és 273 kis gépfegyver több, mint 8000 kézfegyver és revolver, valamint félmilliónál nagyobb számú munició.

MADRID KÖRÜL TOMBOL A TÜZHARC

(MADRID.) (Havas.) A köztársaságiak tehermentesítő offenzíváját a nemzetiek megakadályozták ugyan, de a tüzharc még mindig teljes erejével tombol, különösen az egyetemi környéken, ahol a paloták és házsorok teljesen rommá lettek.

LÉGI BOMBÁZÁSOK

(VALENCIA.) (Reuter.) Valenciát és Barcelonát tegnap újabb heves légi bombatámadás érte, melynek során a katalán főváros kikötőjében elsüllyesztettek egy indulni készülő orosz kereskedelmi gőzöst. A hajó légénységének sorsáról nem érkezett jelentés, Valenciából viszont 43 halottat közölnek.

FRANCO HAJLANDÓ

(LONDON.) A Sunday Times jelenti Franco tábornok újból kérte az angol kormánytól hadviselői jogának elismerését hangoztatva, hogy hajlandó tárgyalni a benemavatók bizottság tervé alapján a külföldi önkéntesek teljes visszavonásáról.

Letartóztatták a párisi merénylő rokonait

(PÁRIS.) A vizsgálóbíró teljes eréllyel folytatja a vizsgálatot Grünspann ellen, aki tudvalegőleg lelőtte von Rath párisi német követségi tanácsost. A vizsgálat eredményeképpen most fogvatartási parancsot adtak ki a gyilkos nagybátyja és nagynénje ellen is. Azzal gyanúsítják őket, hogy bűnrészesek voltak, mert a lakásukon tartott házkutatás alkalmával különböző fontos kompromittáló okmányok kerültek tőlük elő.

— A PALESTINAI FŐRABBI A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓÜLDÖZÉSEK ELLEN. Jeruzsálemből jelenti a Havas: A Reuter értesülése szerint dr. Isaac Herzog palesztinai főrabbi kiáltványt adott ki, amelyet a zsidóság számos egyházi és világi vezetője is aláírt. Ebben felhívják a világ egész zsidóságát, hogy ünnepelesen tiltakozzék a németországi zsidóság elleni súlyos rendszabályok és megtorlás ellen.

— ÁLLATKIÁLLITÁST RENDEZNEK A FŐVÁROSBAN. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a fővárosi Velodromban állatkiállítást rendeztet.

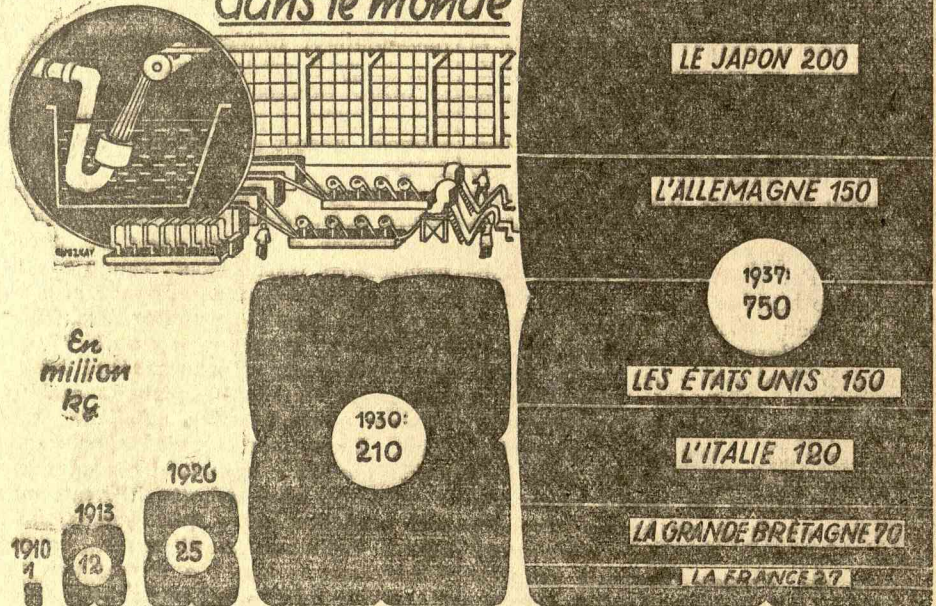
— Újabb repülőszerecsétlenség Angliában. Londonból jelentik: Egy katonai repülőgép abban a pillanatban amikor Rugeley mellett kényszerleszállást végzett hirtelen kigyulladt. Őt repülő életét veszítette.

— MEGDÖBBENTŐ TÖMEGSZERENCSETLENSÉG HONG-KONGBAN. Hong-kongból jelentik: Az angol katonai haderők egy tehergépkocsija és egy tűzészeti löszszállító kocsija összeütköztek. Három angol tüzér életét veszítette, 11 súlyosan megsebesült.

— Newyorkban letartóztattak egy hitlerista nyomdászt. Newyorkból jelentik a Havas iroda, hogy Hepperle nyomdászt, a német amerikai hitlerista szervezet egyik vezető tagját, letartóztatták.

— Robbanás Palesztinában: öt halott. Jeruzsálemből jelentik: A Majdani kerület egyik házában robbanás történt. Öt ember életét veszítette.

La production des fibres textiles artificielles dans le monde

A gyapottal előállítás statisztikája. Az utolsó évtizedekben a gyapottal előállítás rohamosan fejlődik. 1910-ben még csak egy millió kilogrammot állítottak elő, 1937-ben már 750 millió kilót. Vezet Japán (Le Japon) 200 millió kilóval. Utána következnek Németország (L'Allemagne) és az Egyesült Államok (Les Etats Unis) 150-150 millióval, Olaszország (L'Italie) 120 millióval, Nagybritánia (Le Grande Bretagne) 70 millióval, Franciaország (Le France) 27 millió kilóval, míg a többi, a többi államok között oszlik meg.

Reuter jelenti:

(BUDAPEST.) Sopron és Sátoraljaúj hely Imrédy miniszterelnököt díszpolgárrukká választották

(KASSA.) A kassai studio megkezdte működését. Az első szöveget Somogyváry Gyula mondotta a mikrofonba.

(LONDON.) A gloucesteri hercegi pár Párisból visszaérkezett a brit fővárosba. A gloucesteri hercegi párt, mint tudvalevő, a windsori hercegi párt kereste fel. Mary anyakirályné a gloucesteri herceg visszaérkezésekor azonnal felkereste őt és kérdésközlött elsősülőtől ffáról.

(PRÁGA.) A szabadkőműves páholyok feloszlata közben okiratokra találtak, amelyekből kiderült, hogy Benes elnök 2,5 milliót ajándékozott egy központi szék ház építésére.

(DESSAU.) A nemzeti szociálisták női vezére, Kling Schultz asszony tegnap nagy beszédet tartott, amelyben vázolta a német asszonyok kötelességeit a házával szemben.

(JERUZSÁLEM.) Tegnap ismét kiújultak a terrorselekmények. A fővárosban bombát dobta egy katonai járőrre, amely egy katonát megölt és háromt megsebesített. Jaffában megkísérelték egy kaszárnya felrobbantását és elválták a Mossul-halfai petróleumvezetékét.

(PÁRIS.) A belügyminisztérium nem engedélyezte a kommunista párt által összehívott nagygyűlés megtartását.

(ATHÉN.) A hatóságok újabb kommunista mozgalomról és szervezkedésről hírtartottak le a leplet. 13 személyt letartóztattak.

(SZÓFIA.) Kiosewianoff bolgár miniszterelnök rövid időn belül Ankarába látogat. Az utnak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Mérkőzéseredmények: Palma—Jóbarát 159:155 (11 játékos), Matador—Jóbarát 176:156 (12 játékos).

Calinescu miniszter nagyhatású beszédben fejtette ki a főiskolai oktatás reformjának szükségességét

(BUCURESTI.) Megemlékeztünk már arról, hogy Calinescu belügyminiszter az egyetemi rektorok értekezletén kimerítő tájékoztatót adott a főiskolai oktatásra vonatkozó reformterveiről. A miniszter hangsúlyozta, hogy az új tanév megkezdésével kapcsolatosan látta szükségesnek ezt a nagyfontosságú megbeszélést, amely igen fontos kérdéseket hivatott megvitatni. Előjáróban utalt arra, hogy már a középiskolai oktatás újjászervezésével és az úgynevezett elméleti iskolák számának csökkentésével megindult ez az újjászervezési munka amelynek eredményeképpen 14 ezerrel csökkent az elméleti középiskolák tanulójának száma, míg a gyakorlati iskolákban növekedett.

A miniszter nagyhatású beszédének további részében a főiskolai oktatás jelentőségét és szerepét hangsúlyozta, majd a főiskolai oktatás racionalizálásának szükségességét, azoknak a szempontoknak figyelembevételével, amelyek az idevonatkozó hiányosságokat, főleg pedig a szellemi túltermelést sérelmezték. Foglalkozott a miniszter a megfelelő indoklás nélküli tanszékek kérdésével, amelyeknél ugyancsak a racionalizálás szempontjait kívánja érvényesíteni. Kijelentette, hogy a tanítás sikeressége és eredményessége érdekében a tanszékek betöltésénél fokozottabb tekintettel lesz a tudományos szempontokra. A főiskolai oktatásnak minden tekintetben kifogástalannak kell lennie, alapos megvalogatással és a nemzeti és egyéb szempontoknak figyelembevételével. Meg kell szűnnie

annak a rendszernek, hogy egy tanár két-három tanszéket is birtokoljon és mellesleg még esetleg klinikákat is vezessen. A főiskolai oktatás reformja a tanítás színvonalának emelése mellett a célszerűségi és tudományos szempontokat is teljes mértékben tekintetbe fogja venni. A miniszter nagyjelentőségű beszédét az érdekeltek élénk tetszéssel fogadták.

SELECT MOZGÓ

DICK FORAN
csodás hangú cow-boy legszebb filmje
Emberek bilincsben
egy ártatlanul elítélt ember küzdelme az igazságért. Főszerepekben: June Travis, John Litel. Műsoron kívül hangos híradó.

URANIA MOZGÓ

A francia filmek gyöngye.
Az alibi
minden jelenetében izgalmas bűnügyi drama, főszerepekben a legjobb francia művészek, élükön: Albert Prejean, Louis Juvet, Jeny Holt és Erick v. Stroheim.

Javulást mutat Nyugatafrika éghajlata

(PAMBIA.) Nyugatafrika területe regebben az európaiak számára valóságos temetőt jelentett. Általában nem is hívták másképpen, mint így: a fehér ember sírja. Harminc esztendő óta azonban, amiként ez egy most kiadott hivatalos közleményből kitűnik, a nyugat-afrikai viszonyok alaposan megjavultak. Amíg ugyanis 1905-ben Gambia, Sierra Leone, Nigeria és az Arany-part területén 1491 európai élt összesen, mint állami vagy kereskedelmi alkalmazottak, addig az elmúlt évben ezek száma megkétszereződött 2995 személyre, akik között 134 nő is szerepelt. A

halálos esetek száma ugyanakkor 15-re csökkent, a 30 év előtti 42-ről. A megbetegedések száma jelenleg még egyharmadát sem teszik ki a három évtizeddel ezelőttié. Mint érdekes adatot említi fel, hogy tavaly például csupán két ember betegedett meg úgynevezett trópusi kórban és ez a tény ugyancsak az egészségügyek igen nagy megjavulását mutatja. Természetesen igen jelentős része van a nyugat-afrikai egészségügyi viszonyok megjavulásában annak a szivós és kitartó munkának, amelyet az európaiak éppen közegészségügyi téren végeznek. Ennek a szivós és kitartó munkának során ebben az évben 132 mocsárt tüntettek el, illetve száritották ki és változtattak termelő területté, 4 hatalmas erdőt teljesen kimerültek, amelyek eddig sok mindenféle betegségnek terjesztői voltak a bennük lakozó különféle élősködők miatt, végül pedig 82 csatornat építettek ezeken a területeken.

Borzalmas módon pusztultak el a gyufával játszódozó gyermekek

(GYULA.) A közeli Gerendás községben Bartolák Pál földműves és felesége eltávoztak hazulról. Otthon hagyták négy gyermeküket, akik közül a legnagyobbik hatéves volt. A gyermekek valamiképpen gyufát kerítve, a tüzzel kezdtek játszani és a lángok rövidesen elborították az ágyat, majd az egész lakást. Amikor a szülők hazatértek a félig elhamvadt lakásban három gyermeküket teljesen összeégetve, holtan találták meg, csupán a néhány hónapos csecsemő volt még életben. A megdöbbentő tragédia ügyében folyik a vizsgálat az összes körülmények és a felelősség tisztázására.

Tovább tartanak a zsidó ellenes tüntetések Danzigban

Varsóból jelentik: A zsidóellenes tüntetések Danzigban tovább tartanak. A hitleristák több helyen meggyújtották a zsinagógákat és elpusztították a zsidó üzleteket. Eközben a zsidó lakosság köréből számosan bántalmazásokat szenvedtek és megsebesültek.

16 LEJÉRT kapható 1 liter 22 cukorfokos rizling must. Cal. Moșilor 23. alatt.

Zászlóvetés a fegyverszünet évfordulón. Párisból közli a Havas iroda: A fegyverszüneti évforduló ünnepségein több helyen összetűzésre került sor a jobb- és baloldaliak között. Így Salan dreban, ahol a felvonuló frontharcosok egy házról letépték a kommunista zászlót és azt elégették. A frontharcosok nagyobb baloldali csoport akarta megtámadni, de az elősiető karhatalom megakadályozta őket ebben és így az összetűzés komolyabb következmények nélkül végződött.

LESZ AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁNAK AZ ÚJ TERV ALAPJÁN TÖRTÉNŐ HUZÁSA.

Figyelje meg: hogy már az első osztály 20 EGY MILLIÓS NYEREMÉNYT oszt ki.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET és ne hanyagolja el szerencséjét

MA A SORSJEGY ÁRUDÁK ÉJEL 12 ÓRÁIG NYITVA VANNAK

TESTEDZÉS

KIESETT

a Ripensia és a Victoria a Román Kupából!

Az országos bajnokot a Rapid ütötte el a további küzdelemtől, a Victoria Galatiban vérzett el. - Az AMTE féltucat góllal küldte haza a ploestii Tricolort. - Vitatható győzelmet aratott a Venus a Juventus felett

A Román Kupa vasárnapi, tizenhatos fordulójára nem várt szenzációt hozott. Az országos bajnok Ripensia vereséget szenvedett a Rapidtól, amelynek csatársorában Auer tüneményesen játszott. A Ripensia így kiesett a kupáért folyó küzdelemből. Hasonló sorsra jutott a kolozsvári Victoria is, amely fáradtságos utazás után vereséget szenvedett a galaci DVA csapatától. A kolozsváriak csak vasárnap reggel érkeztek meg a kikötő városba és holtfáradtan álltak ki a mérkőzésre, amelyet meghosszabbított játékidőben veszítettek el. A Kinizsi Nagyváradon folytatta diadal-sorozatot és a Crisana győzte maga alá. Az AMTE pedig a rettegett ploestii Tricolort „végezte ki” féltucat góllal.

(BUCURESTI.) Rapid—Ripensia 3:1 (1:0). 8000 néző, bíró: Petrescu. A Rapid szenzációs csatárjátékkal vivta ki győzelmét az országos bajnokkal szemben. Különösen Auer volt elemében. A Ripensiaiban Chiroiu és Dobay nem játszottak, mivel az elindulásakor részeg állapotban jelentek meg a pályaudvaron. Gólok: 1 p. Auer 1:0, II. f. 25 p. Barátky 2:0, 35 p. Moldovan 3:0, 41 p. Bindea 3:1.

GALATI.) DVA—Victoria Kolozsvár 4:3 (3:3, 3:3, 2:1). 1500 néző, bíró: M. Petrescu. A kolozsvári csapat csak vasárnap érkezett meg s ez volt közvetlen okozója vereségének is. A játékosokból minden erőt kivett a hosszas utazás s a vereséget a meghosszabbított játékidőben nem tudták elkerülni. Gólok: 10 p. Hagiopol 1:0, 17. p. Martin 1:1, 44. p. Popovici 2:1, 55. p. Lazar 3:1, 60. p. Szántay 3:2, 75. p. Capusan 3:3, 115 p. Aldea 4:3.

(SUCEAVA.) Monitorul Oficial—Cetatea Sucevei 4:2 (1:2).

(BUCURESTI.) Unirea Tricolor—Mihai Viteazul 9:1 (4:0). Az Unirea Tricolor ifjúsági csapatával állt ki és így is könnyen győzött.

(BRAILA.) Franco Romana—Török-vés (Nagyvárad) 4:0 (1:0). 1500 néző, bíró: Piki Kroner. Gólok: Bódi (3) és Buzási.

(JASI.) Textila—Gloria mérkőzés az utóbbi távolmaradása miatt elmaradt.

(TURNU SEVERIN.) Prahova—CFR Piski 1:0 (0:0).

(SEPSISZENTGYÖRGY.) Oltul—As tra Moreni 2:0 (1:0). Góllövők: Lusz-tig (2).

(BUCURESTI.) Venus—Juventus 2:1 (0:0). 5000 néző, bíró: T. Ilescu. Féldőben egyenrangú küzdelem folyt a két csapat között. A második féldő 5. percében Dragomirescu hazaadott labdáját Szadowszky a vonalon fogta, mire a bíró gólt ítélt. Egy perc múlva Orza kettőre növelte a gólok számát, majd a 20. percben Praszler szepített.

(LUPÉNY.) UDR—Minerul 3:2 (3:2, 2:2, 2:2). 1000 néző, bíró: Stanciu. A mérkőzés sorsa csak a meghosszabbított játékidőben dőlt el a resicaiak javára. Góllövők: Lakatos (2) és Kőnig, illetve Róth és Gergely.

(NAGYSZEBEN.) SGS—Luceafarul 2:1 (1:0). 600 néző, bíró: Petric. Góllövők: Heidel (2), illetve: Gruin ((11-es).

(BUCURESTI.) Sportul Studentesc—STB 7:1 (4:0).

(NAGYVÁRAD.) Kinizsi—Crisana 6:2 (4:1). 1000 néző, bíró: Russu dr. Gólok: 25. p. Lukács 0:1, 35. p. Klimek (11-es) 1:1, 38. és 39. p. 3:1, 42. p. Thierjung 4:1, II. f. 5. p. Bajusz 5:1, 30. p. Lukács 5:2, 42. p. Malita 6:2.

(SZATMÁR.) TMAC—Olimpia 3:2 (2:1). 500 néző, bíró: Höhn. Gólok: 25. p. Bauer 0:1, 30. p. Juszt 1:1, 37. p. Tóth 2:1, II. f. 7. p. Jovicin 2:2, 20. p. Juszt 3:2.

(ARAD.) AMTE—Tricolor CFPV (Ploesti) 6:0 (4:0). 1300 néző, bíró: Ceau-reanu. Az aradi munkások pazar tüzi-

játékot rendeztek. Góllövők: Bermoser (2), Perneki (2), Léb és Reinhardt.

(CRAIOVA.) Carpati—Crai Iovan 2:1 (1:1). 2000 néző, bíró: Busa. A nagy bányaiak nagy harc után verkedték ki a továbbjutást. Gólok: 10. p. Hanga, 32. p. Dragomirescu (11-es), II. f. 20. p. Szőke. A csapata vereségén felbőszült közönség a mérkőzés végén tettelegesen bántalmazta a nagybányai játékosokat. A rendőrség közbelépése mentette meg a játékosokat szorongatott helyzetükből.

Nagy győzelmet arattak az egyetemiek a labdarúgóságban

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—Tricolor (Nagybánya) 3:1 (1:1). 1200 néző, bíró: Oltean. A nagybányaiak az első féldőben egyenrangú ellenfelük voltak a kolozsvári csapatnak. Az egyetemiek a második féldőben szenzációs játékot vonultattak fel és biztosan győztek kitűnő ellenfelükkel szemben. Az első gólt a 23. percben érte el az Universitatea. Hornyák 20 méterrel a kapu előtt kézzel ütötte le a labdát és a megítélt szabadrugásból Dávid pompás íveléssel küldte a labdát a kapuba. 1:0. Öt perccel később Décsy II. egyenlített. A második féldőben fergeteges

Szenzáció a magyar NB-ban:

Szeged pontot zsákmányolt az Újpesttől!

(BUDAPEST.) A magyar labdarúgó-bajnokság vasárnapi, csonka fordulójának nagy szenzációja az Újpest szegedi pontvesztése volt. A bajnokság élén álló újpestiek sorozatos győzelmek után nem tudtak megbirkózni a szívosan védekező szegediekkel és kénytelenek voltak megosztani a bajnoki pontokon. Pontvesztéssel uszta meg a vasárnapi fordulót a Hungaria is a Nemzeti csapatával szemben. A Hungaria tegnapi eredménye alapján levonult a harmadik helyre. Az Újpest mögé a Ferencváros tört elő, amely biztosan győzött a tartalékos Kispest felett.

Újpest—Szeged FC 0:0. Az Újpest támadott többet, de csatársora nem boldogult a kitűnően működő szegedi védelemmel szemben. A második féldő 38. percében Futó a büntetőterületen belül kézzel érintette a labdát, de a bíró nem adott 11-est az Újpest ellen, miért a közönség nagy tüntetést rendezett.

Ferencváros—Kispest 4:1 (2:1). A bajnokság megérdemelt győzelmét aratott a tartalékos kispestiek felett. Góllövők: Sárosi dr. (2), Toldi és Jakab, illetve: Nemes. A mérkőzés előtt a Felvidék visszacsatolása alkalmából

gépfegyvertű alá vette az U a nagybányai kaput és ennek eredményeként a 12. percben Medrea III., majd a 26. percben Tărașu labdájára jutott a Tricolor hálójába. Így lett az eredmény 3:1.

(NAGYVÁRAD.) Jiul—NAC 2:1 (1:1). 800 néző, bíró: Boldur dr. Óriási meglepetés az otthon játszó NAC veresége. Gólok: 25. p. Pop 0:1, 30. p. Medve II. 1:1, II. f. 5. p. Medve II. 2:1.

(KISENEV.) Sporting—Dragos Voda 2:0. A mérkőzést botrány miatt félbe szakították.

Döntetlen az Echo—UEC kerületi bajnoki mérkőzés

Echo—UEC 2:2 (2:1). 1. oszt. bajnoki, 600 néző, bíró: Rác. Erős harcot vívott a két csapat és végül megosztottak a pontokon. Gólok: Vasilescu (11-es) és Bakos, illetve: Mocian (öngól) és Dumitrescu. A második féldőben Russu UEC és Engi Echo játékosokat a bíró kiállította.

Gazdasági Akadémia—Vizművek 5:1 (1:1). II. oszt. bajnoki bíró: dr. Ciurel. Az akadémisták lelkes játékkal győztek Paul 3, Ionescu és Suciú góljaival. A vízművek vigaszgólját Oltean lötte.

Victoria B—KMSC 6:2 (5:1). Barátságos, bíró: Bernstein. Gólok: Bokor (3), Hegedűs és Chendrean (2), illetve Cseh és Kardos.

CFR—UEC 3:2 (1:0). Ifj. bajnoki. Góllövők: Florian, Suciú és Vajda, illetve Tárca és Paunescu.

Universitatea—KMSC 2:0 (0:0). Ifj. bajnoki. Góllövők: Antoni és Pop Grigor.

Echo—Napoca ifj. bajnoki mérkőzés utóbbi meg nem jelenése miatt elmaradt.

szép ünnepség volt. Usetty dr., az MLSz elnöke mondott lelkes beszédet a történelmi jelentőségű esemény kapcsán az egybegyűlt játékosok előtt.

Nemzeti—Hungaria 1:1 (1:0). A Hungaria az első féldőben nem vette komolyan a mérkőzést s ezt a Nemzeti kihasználta és Molnár révén vezetéshez jutott. Szünet után rákapcsolt a Hungaria majdnem kapujához szegerte ellenfelét, de puskaporából csak egyetlenre futotta Titkos lövéséből.

Bocskai—Zugló 3:2 (1:1). A debreceni ötosfogat csak küzdelem árán veredte ki a győzelmet.

Újra előretört a Ferencváros

1. Újpest	11	9	1	1	46:9	19
2. Ferencváros	10	9	—	1	39:16	18
3. Hungaria	11	8	2	1	25:15	18
4. Kispest	10	6	2	2	25:27	14
5. Nemzeti	10	4	4	2	26:16	12
6. Szolnoki MÁV	10	5	1	4	19:20	11
7. Phöbus	11	4	3	4	18:19	11
8. Budafok	11	4	3	4	13:17	11
9. Taxisok	11	4	1	6	34:29	9
10. Szeged	11	3	4	4	17:18	9
11. Bocskai	11	2	2	7	18:26	6
12. Elektromos	11	2	2	7	15:28	6
13. Zugló	11	1	2	8	14:38	4
14. Salgótarján	11	1	—	10	15:56	2

NB B válogatott—Ipolysági FC 10:1 (5:1). A Felvidékkal visszacsatolt Ipolysági futballcsapata vasárnap Csepelen mérkőzött a magyar nemzeti bajnokság B válogatottja ellen. A válogatottak nagy gólaránnyal győztek az ipolyságiakkal szemben, akiket a mérkőzés előtt ünnepléses fogadtatásban részesítettek.

Tetanusz-fertőzésben meghalt a Kispest egyik játékosa. Budapestről jelentik: Kürthy Lajos, a Kispest játékosa legutóbbi mérkőzésén tetanusz-fertőzést kapott és egy hétig tartó borzalmas szenvedés után tegnapi meghalt.

Bárczy Oszkár, a Csehszlovákiai Magyar Testnevelés Szövetség elnöke nyílt levélben bucsuzik attól a 128 sportegyesülettől, amely a bécsi értekezlet döntése alapján Magyarországhoz került. Az elnök, aki beszercebányai lakos, továbbra is a magyar határon túl él s további intézi a CsMTSz ügyeit.

Itt az európai teniszező lista. Berlinben a következőképpen állították össze az európai teniszezők ranglistáját: 1. Austin angol, 2. Menzel német, 3. Puncsecs jugoszláv, 4. Szigeti magyar, 5. Cejnar csehszlovák, 6. Henkel német, 7. Metaxa, 8. Destremeau francia, 9. Gábory magyar, 10. Boussus francia.

Caracciola, a világhírű olasz autóversenyző, mint londoni híradás mondja, végleg visszavonul a versenyzéstől.

21 ÉVEN ALUL NEM LEHET PROFI FUTBALLISTA ROMÁNIÁBAN. Bucarestből jelentik: A román labdarúgószövetség előtt egy nagyon érdekes javaslat fekszik a profijátékosok életkorának szabályozásáról. A javaslat szerint — ha elfogadásra talál — a jövőben csak 21. életévét betöltött játékos üzheti hivataszerien a labdarugást.

Brazília résztvesz a helsinki olimpián. Rio de Janeiróból jelentik: A finn olimpiai bizottság meghívást intézett a brazil sportszövetséghez, hogy vegyen részt az 1940-es olimpián. A brazilok készséggel elfogadták a meghívást és közölték, hogy feltétlenül résztvesznek az olimpiai játékokon.

Olasz bajnokság. Torino—Novara 1:0, Milan—Lazio 3:0, Bologna—Liguria 2:1, Juventus—Livorono 2:1, Triestina—Bari 1:0, Genova—Lucchese 1:0, Modena—Ambrosiana 1:1, Roma—Napoli 2:2.

Rádió

HÉTFŐ, november 14.

Bucuresti. 6:30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsadó, reggeli hangverseny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. — 12:10: Déli harangszó. 13:15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13:10: Déli hangverseny, lemezek. 14:10: Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14:30: Hangverseny. 15:10: Hírek. 18: Időjárásjelentés. 18:02: Hangverseny. 20: Előadás. 20:15: George Stanescu énekel. 20:35: Zongorán játszik Paul Jellescu. 21: Kulturális előadás. 21:15: Francia zene. 22: Mozart hangverseny. 22:30: Sporthírek. 22:15: Dinu Badescu énekel. 22:40: Előadás. 23: Hírek. 23:15: Hangverseny.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:05: Zenekar. 13:30: Hírek. 14:30: Cigány zene. 15:35: Hírek. 17:15: Diákfelőra. 17:45: Hírek. 18: Felolvasás. 18:30: Szalonötös. — 19:10: Felolvasás. 19:40: Zongoraverseny. 20: Hírek. 20:30: Bánk bán, előadás az Ope raházban. 21:30: Hírek. 22:20: Hírek. 23:10: Hanglemezek. 1:05: Hírek.

Budapest II. 10: Hírek, hanglemezek.

KEDD, november 15.

Bucuresti. 6:30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsadó, reggel hangverseny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. — 12:10: Déli harangszó. 13:15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13:10: Déli hangverseny. Vasile Julea zenekara. 14:10: Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14:30: Hangverseny folytatása. 15:10: Hírek. 18: Időjárásjelentés, technikai előadás. 18:17: Lemezek. 19: Előadás. 19:15: Hangverseny. 20: Lengyel hangverseny. 20:45: Előadás. — 21: Mozart hangverseny. 22: Hírek. 22:15: Előadás. 23: Hírek. 23:15: Predescu zenekara.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Szalonzene. 13:30: Hírek. 14:30: Lemezek. 45:35: Hírek. 17:15: Asszonyok tanácsadója. 17:45: Hírek. 18: Előadás. 18:30: Zongoraverseny. 19: Felolvasás. 19:20: Cigányzene. 20: Hírek. 20:25: Zongoraverseny. 20:50: Előadás. 21:20: Hangverseny. 22:40: Hírek. 23:05: Lemezek. 23:45: Cigány zene. 1:05: Hírek.

Bécs. 20: Hangverseny. 22: Hanglemezek. Berlin. 19: Operettzene. 20: Hanglemezek. 22:15: Hangverseny. Varsó. 20: Szórakoztató zene. 22: Hangverseny. 23: Vidám zene.

Az árnívó

A gyémántsindikátus eguidő-re beszüntette délafrikai bányáinak művelését.

(Rádiójelentés.)

Egy mázsa szén 250 vagy 260 lej, egy karát hibátlan gyémánt hozzávetőleg 20-25.000 lej. Vagyis egy körülbelül tyuktojás nagyságu gyémánt sok-sok milliót érhet. Mindebben az a legérdekesebb hogy tulajdonképpen szén az egyik és szén a másik is. Testvérek, csak atomjaik összetevődésében van különbség. A világ őskorában, valamikor a carbon kor hajnalán, amikor még sürrüben fakadtak új életek a föld méhében, az elsüllyedt erdőségekre nehezedő nyomás és bizonyára egyéb vegyi folyamatok is egyenlőtlenül hatottak az elszenesedés során. Ez az egyenlőtlen hatás-okozta különbség teszi a közöttük levő roppant árdifferenciát. Így van ez különben néha az emberfiak között is. Az életben hányszor találkoztunk testvérekkel, akik közül az egyik szürke, hétköznapi ember. Egy a sok közül. Míg a másik tündöklő képességekkel megáldott s magasan az átlag fölé emelkedő lélek. Egy anyának, egy apának gyermekei, vérük és testi alkatuk összetevődése azonos — és mégis szellemi értékben az egyik meg sem közelíti a másikat.

Hogyan lehetséges ez? Ugy, hogy fogantatásuk pillanatában és később az anyaméhben való fejlődésük során olyan — és egyelőre még titokzatos — élettani hatások érvényesültek amelyek egész életükre végérvényesen megzabták testi és lelki értékük minemiségét. Mint a szén és a gyémánt esetében az atomok, éppen úgy az emberek között a sejtek ilyen, vagy olyan összetevődése okozza, hogy az egyik tündöklő érték, a másik pedig tömeglény, illetve tömegcikk lett.

Am mit jelent a szén és mit jelent a gyémánt az emberi társadalom szempontjából? Bizony a tömegcikk a nagy árkülönbözet ellenére is hasonlíthatatlanul fontosabb, mint a hideg sugárakat lövellő drágakő. Szén nélkül még hosszú ideig elképzelhetetlen volna a modern gazdasági élet. Mert noha az izomerő terén az olaj és részben a villamoság is jelentékenyen háttérbe szorította, de viszont egyéb esetekben teljesen nélkülözhetetlen. Ha nem lenne szén, a szervezett kémia tudománya sem tökéletesedett volna azzá, amivé lett. Ezerféle anilinfestéket győgszert, gázt, benzint, szacharint stb. készítenek belőle. Ezzel szemben a gyémánt kevés vonatkozásban jelent csak hasznosítható értéket. Bizonyos esetekben ugyan ipari célokra is használják, de mégis akár van, akár nincs: nem oszt és nem szoroz. Tetszetős, hidegen csillámló ékesség, semmi más. Nem életszükséglet, csak dísz, amelyet azonban bármikor mellőzni lehet. Értékét a ritkasága biztosítja. Ha valamely előre nem látható ok folytán csak félig-meddig anynyi kerülne belőle, mint parlagi testvérekből, a szénből: az ördög se törődne tovább vele. Valószínűleg ez a magyarázata, hogy a nemzetközi gyémántsindikátus délafrikai bányáinak egy részében beszüntette a további munkát. Beavatottak szerint ugyanis a szindikátus páncélszekerényeiben annyi gyémánt van felhalmozva, hogy ha ezt a mennyiséget piacra vetnék, kiszámíthatatlan hatású áresés következne be a drágakő szakmában. Ez pedig „rettenetes tragédia” volna ugyebár? Mi lenne a világból, ha a gyémánt ára hirtelenében

felére, vagy — Uram bocsál! — a tízede részére zuhanna? Vannak dolgok — s ezek közé tartoznak a drágakövek is — amelyeknek vonzó erejét csak növeli az értékük magassága. Mennél ritkábbak, annál drágábbak s természetesen annál kívánatosabbak is. Ma már tudjuk, hogy nemcsak a színük és nem is a csillogó-ivillós sugarai keltik fel első sorban az emberek birtvágyát, hanem, mert ritkák és drágák. Hiszen napjainkban olyan tökéletes utánzatokat tudnak készíteni, hogy szakértő legyen a talpán, aki a valódi gyémánttól meg tudja különböztetni a hamisítványt. Igen ám: a műgyémántból annyit lehet szerezni, amennyit csak akar az ember. S hiába villog és csillog és tündöklök épp úgy, vagy esetleg még szebben is, mint a föld méhében titokzatos erő befolyására létrejött igazi gyémánt: de hát, h. Péter és Pál is megveheti...

A drágakövek szerelmeseinek szerencsésjére azonban a gyémánt szindikátus éberem őrködik a természetes gyémánt árnívója felett... Emelje fel a kezét, aki kárhóztatni kívánja ezért. Ám legyen csak szilárd a piaca, mint amilyen szilárd a megmerevedett napsugár halmazállapota. Akinek van elegendő pénze és hajlandósága hozzá, az éppen ezért kedveli és vásárolja. Akinek lapos a bukszája, majd csak el lesz gyémántok nélkül is. Mindenesetre sokkal inkább, mintha buzát, kávét, vagy a szöványagok szempontjából fontos gyapotot kellene nélkülözni. Mint tudjuk, a mondott cikkekben érdekelt szindikátusoknak is az a fő törekvésük, hogy az árnívót mennél magasabb szinten megszilárdíthassák. Egyébként mi a csodáért pusztítanak el milliómétermázsa számára a luxus cikkek egyáltalán nem mondható „fölsőleges” termést? Azt a termést, amely nem azért kívánatos, mert ritkaság, hanem mivel az élet fentartásához nélkülözhetetlenül szükséges. De azért — vagy talán éppen azért — mégis elpusztítják. Mert, fő az árnívó...

Németország erősen védekezik a ke-mek ellen

(BERLIN.) Németországnak hatalmas felfegyverkezése, harci eszközeinek egészen modern és kiváló minősége igen sok külföldi tényezőt arra ösztökélt, hogy kémhálózataik útján megismerjék az egyes gyártási titkokat és egyes katonai vonatkozású híreket. A külföldi tényezők ugyanakkor minden igyekezzel megpróbálták kémeket és szabóttöröket szerezni és bekapcsolni a munkájukba. Most azután a német hadügyminisztérium a németországi Munkafronttal együtt nagy propaganda mozgalmat indított a Munkafront 30 millió tagja, között. A mozgalom célja a Munkafront tagjai előtt megismertetni a külföldi kémkedési munkáját és egyúttal a tagokat figyelmeztetni, hogy mindenről, amiről tudnak hallgassanak. Különösen fontos, hogy ittas állapotban, vagy vig társaságban ne fecséssenek, vagy ne huncogjanak. Mert a külföldi ügynökök mindent felkapnak és már sokszor elfordult, hogy egy véletlenül eldobott szóból is igen értékes titkokat tudtak meg, vagy azok létezéséről legalább tudomást szereztek. A Munkafront tagjait ugyanezért most tervszerűen nevelik és iskoláztatják. A főkövetelmény: hallgatni hallgatni és még egyszer hallgatni.

*Áramfogyasztók
Figyelmébe....*

ÖN MEGTAKARIT

ÁRAMKÖLTSEGBEN		és azonosított TOBB FÉNYT kap		HA	TUNGSRAM KRYPTON	Híny minőségű izzólámpa helyett
már EGYETLEN EGY IZZÓLÁMPÁNÁL, 1000 órás élettartama alatt, Kwa-ként csak 10 Lei áramdíjat véve alapul	120 Voltnál	220 Voltnál	120 Voltnál	220 Voltnál		
—	—	25%	—%	15 Dlm	15 W	
30	—	15%	30%	25 Dlm	25 W	
90	40	8%	29%	40 Dlm	40 W	
140	70	4%	26%	65 Dlm	60 W	
110	20	21%	44%	100 Dlm	75 W	
—	270	—%	—%	100 Dlm	100 W	
210	110	5%	22%	125 Dlm	100 W	
90	—	26%	47%	150 Dlm	100 W	

T VILÁGÍTSA lakását, irodáját, műhelyét, üzletét, ERŐSEBB TUNGSRAM-KRYPTON-LÁMPÁKKAL! Csekély áram-többlet mellett 50-100%-kal jobb fényt kap, mert a Tungsrám-Krypton-lámpák oly kevés áramot fogyasztanak, hogy most már bátran VEHET NAGYOBB LÁMPÁT!

APIROS RÓZSA

BÜNYGYI REGÉNY.
IRTA:
WALTHER KABEL

(25.)

— No azt éppen nem. Egyik detektívünk éppen Spechtnehez akart menni és észrevette hogy ön benn van nála. Később aztán ő is megtudta a házfelügyelőnéől mindazt, amit önnek elmondott. Ebből már könnyen következtettünk arra, hogy meglátogatta Herger kisaszszonyt.

— Ugy van, Sommer ur. És most én is közölhetek önnek egy újsgót: Brose is Wannseeben volt. Nyomon követett. Elmondta a rendőrbiztosnak az esetet.

— John tehát csak hátulról látta az illetőt — kérdezte Sommer. — A járásáról ítélve valóban Brose lehetett. Nagyon vakmerő fickó... Treutler rend-

őrtanácsos ur, a legapróbb óvatosságra inti önt, Geldern ur, mert attól tart, hogy újra kelepcébe fogják önt csalni. Hány embert tartóztattak le és ítéltek el annak idején Delhiben?

— Négyet, Sommer ur. Mi a véleménye. Blottnet elrablásának valóban zsarolás lenne a célja?

— Egész biztosan. A banda valamiképp érintkezésbe fog önnel lépni. Elsősorban ezért is jöttem most. Bizonyára azt fogják kívánni öntől hogy kapcsolja ki a rendőrséget az ügyből és azzal fognak fenyegetőzni, hogy megölik doktor Blottnert, ha mégis közölné a rendőrséggel, hogy hoj adja át neki a pénzt. Ettől a fenyegetőzéstől azonban nem szabad megijednie. Mindenről, ami történik, azonnal tudunk kell. Épp ezért meg fogom adni önnek Treutler rendőrtanácsos telefonszámát.

Hein nem válaszolt. Erwin Blottnetnek az íróasztalán álló fényképre esett a tekintete és arra gondolt, hogy nem szabad Erwin életét kockára tennie, hanem aszerint kell cselekednie, ahogy a banda kívánja.

Sommer eltalálta, hogy Hein mire gondol.

— Az amit ön most gondol, Geldern ur — mondotta közvetlenül — helyes lehet az ön szempontjából, de mégis helytelen. Nem szabad ebben az ügyben mellőznie a rendőrséget. Egyrészt érdeke önnek, hogy vissza kapja értékes gyémántjait, másrészt segítenie kell nekünk, hogy végre ártalmatlanná tegyük ezt a veszedelmes társaságot... Hein felállt.

(Folytatása következik.)

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIARUSÍTÁS

RIGÓ posztóáruházában

CLUJ, PIATA UNIRII 5. ♦ Nyitva délelőtt 9-12 és délután 4-6 ig. Ugyanott üzletberendezés eladó

Toma Aurel, neves román ökölvívó amerikai portyára megy, ahol több mérkőzést vív meg az ottani legjobb versenyzőkkel.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1580)

HÁZASSÁG céljából megértő 30-35 éves nő ismeretséget keresem, kinek boldog otthonot biztosítanék. Állásom van, ha vi 5000 lej jövedelemem. Leveleket kérem „Finom lélek után vágyom” jellegére a No vába leadni. (3054)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, CLUJ, P. M. Viteazul 11. (T1575)

ELADÓ gyöker kombinált hálók és két ajtós rökamier, fotelek és különböző konyhák minden elfogadható árért. Str. Moldovei 17. asztalosnál. (3078)

TALPAT. BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

MARADÉK nőiszövetek, selymek, diftinek, dejalinok, bársonyok, vásznak, pizsama-flanel, pongyola és ruha maradékok félárban. C. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (VT1561)

ELADÓ pléhvel fedett pult. C. Reg. Ferdinand 72. (3047)

EGY jó állapotban levő bunda eladó. Str. Donat 12, emelet (T 1587)

ELADÓ családi ház 2 szoba előszoba konyha fürdőszoba, stb. házhelyek: központban elsőrangú fekvésű, továbbá villanegyedben és tisztviselőtelepen eladó. Értekezni: dr. Muresan, Cuza Voda 7. (2155)

TOPOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsó eladók. Cal. Decebal 3. Veszék használt butort. (6481)

ELADÓ bogegaberendezés, sörös pult, forgó vitrin, 4 méter pult. Str. Episcop Ivan 28 (2772)

TOILETTE szappanhulladék kilógramonként 60 lejért, 2 kg. színmosószappan 55 lejért kapható Heinrich lerakat, Str. Memorandului 4. (T 1577)

MEGSZABADULHAT ruhájára ráhulló kellemetlen fejkorpától. Használja rendszeresen a Petrol-Heinrich szappant. (T 1578)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat legdrágábban vásárol „Balkan” I. Maniu 6. (N670)

SZÖNYEGEK, SELYEMHARISNYÁK félárban csak F. David ucca 10. alatt kaphatók. (N 714)

FÉNYKÉPESZETI műtermet átvinnék kisebb városban Sălaj, vagy Bihar megyébe. Cim: Steiner, Oradea, Cal. Victoriei 17. (VT1562)

ELADÓ új modern emeletes villa Str. Gruia 10. (Str. Elisabeta mellett.) (2769)

ELADÓ nagyon olcsón nem modern szoba berendezés, ágy, éjjeliszekrény, ruhaszekrény, divány, asztal 2 székllel és már ványlajos kredenc. Reg. Ferdinand 40. (Máloasă 27.) Özv. Dánczingeré. (2909)

SÖTÉTKÉK mély gyermekkosci eladó. Str. Crisan 3. (2919)

FORGALMAS élelmiszerüzlet elutazás miatt átadó. Cal. Moșilor 101. (T1538) (T1538)

JÓKARBAN levő karikahajós Singer varrógép sürgősen eladó. Arner Izsák, Str. Oăsanu 16. (2957)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (2961)

HASZNÁLT butorok: fél háló, illetve leányszoba, fehér, 6 töltött goblen, ebédlő szék, csillár, stb. eladó. Rados, Str. O. Iosif 1. (2960)

JÖLBEVEZETETT cipészüzlet elutazás miatt sürgősen, olcsón eladó. Cal. Traian 14. Erd.: Str. Reg. Maria 11. házmester-nél. (2972)

HÁZ (piacsarkon) üzlethelyiséggel eladó. Str. Horea 25. (2963)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Dr. Kőpich, Str. Cotitá 7. (2970)

HÁZI-ZSIR (elsőrendű) eladó. Str. Reg. Maria 29. (T1573)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából. Kerek Domb fölött. Ért: Dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Maria 48 (3016)

BARNA csikóbunda (használt) kisebb alakra eladó. Str. Călugărițelor 6-c. Pap. (T1590)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcellánscarnokában vásárolhat. (T 1582)

48.000 jövedelemmel ház eladó. Etr. Lizevi 61. (3080)

ELADÓ egy kétszemélyes szalon és egy kisebb íróasztal. Megtekinthető Str. Cărnăuți 13. Sivovits fűszerüzlet. (2984)

RÖVID női télikabát, muff és bunda eladó. Str. Calvin 12. (3082)

ELADÓ márványlajos ebédlőkredenc. P. M. Viteazul 15. (3060)

TENGERIMALAC eladó. Cim: C. Reg. Ferdinand 33. I. em. (3062)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (3067)

CSERÉPKÁLYHA eladó. Str. Máloasă 7-f. Megtekinthető délelőtt 9-11., vagy a házmester-nél egész nap. (3070)

MEGVÉTELRE keresek nagyobb pénz szekrényt, amerikai, vagy rendes használt íróasztalt. Cim: Grün, Str. Cernăuți 3. (3073)

HÁLÓSZOBA, gyermekágy, matrácok eladók. Cim a kiadóban. (3074)

FEDÉLŰVEGET keresek megvételre. Cim: Str. Regalá 16. (3088)

SÜRGŐSEN eladó házhelyek a Tăetura turcului tetőn 30.000 lejtől, részletre is. Cim: Str. Vântului 1-a. Tăetura turcului tetőn. (3087)

ELADÓ modern diófafurnéros ebédlő. Str. Avram Iancu 7. (N770)

MODERN gyermekkosci olcsón eladó. Lloyd Comisio, P. Unirii 9. (N766)

SPORTBAKKANCS 38-as, női majdnem új eladó. Str. Saguna 16. (N759)

VADONATUJ átmeneti és télikabát, sportnadrág, öltönyök csakis privátnak eladók. Megtekinthető 3-7-ig, Iorga 3. 28 ajtó. (N760)

Maradékok

Sámuelnél, Str. Máloasă 19. Szövetek, flanelek, vásznak, pizsama-flanelek olcsón kaphatók. (3093)

ARANY cigarettá tárcá, modern, alkalmi vétel eladó. Megtekinthető Riesler ékszerész-nél. Cal. M. Foch 1. (T1593)

HÁROM szoba, konyhából álló családi ház eladó. Str. Muncitorilor 88. (N757)

ÁLLAST KERESEK

ISKOLÁZOTT, megbízható, komoly úri leány keres előkelő családnál nevelőnői, társalkodónői, betegápolónői állást. Esztleg szanatóriumban gondnoknői, asszisztensnői, vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. Cim a kiadóban. (3097)

EGY szoptatós dada, gyermek nélkül azonnali belépésre ajánlkozik. 20 éves, egészséges. Cime: ifj. Oltyán Sándorné, Mercurea Niraj. (VT1594)

ÁLLAST KAPHAT

FÜGGETLEN egzisztenciát szerezhet elsőrendű nagy intézet képviselővel. Repräsentabilis, jó összeköttetésekkel bíró urak, vagy hölgyek adják be ajánlkozásukat „Független” jellegére. Nova, Memorandului 16. (N703)

FIATAL ügyes munkásnőket azonnal felveszünk. Str. Massaryk 19. (2939)

IPARVÁLLALAT keres nagy irodai gyakorlattal bíró tisztviselőt, vagy tisztviselőnt. Románul, németül, magyarul szóban és írásban tudók, valamint perfekt gyors és gépirők előnyben. Ajánlatok családi állapot, kor és fizetési igények megjelölésével kézzel irandók, mivel esetben nem vétetnek figyelembe. Ajánlatok „Komoly munkaerő” jellegére a kiadónál belfelvetelnek. (N726)

AZONNALI belépésre keresek hölgyfodrászsegédet, ki vízzel, vassal perfekt dolgozik. Cim: Frizeria Viorele, Baiamare. (V T 1572)

PERZSASZÖVÉSHEZ bogozó és tanuló leányok felvételnek. Str. Oituz 13. (3002)

TANULÓLEÁNY jobb házból felvétetik. Bencez Parfumeria, P. Unirii 16. sarok. (N769)

BEJÁRÓNÓT felveszek. Foto-Belle, P. Unirii 26. (P767)

BEJÁRÓNÓ felvétetik azonnalra. I. Maniu 2. II. 4 (N763)

JÓBB nőt keresek gyermek mellé. I. Maniu 2. (N762)

VARRÓLEÁNYT tanulóknak felveszek. Cim a kiadóban. (3093)

BEJÁRÓNÓT felvesz Str. Berde 2. I. em. 12 ajtó. (3094)

BEJÁRÓNÓT keresek délelőttre Nusbacher, Str. Dragalina 19. (3077)

KERESEK egy jó kisegítő butormunkást állandó munkára. Str. Moldovei 17. (3079)

VARRÓLEÁNYT keresek, aki önállóan dolgozik azonnalra. Salon Breslauer, Str. Memorandului 12. (3103)

BEJÁRÓNÓ délelőttre kerestetik. Cim a kiadóban. (3081)

FŐMOLNÁRT keres december 1-re turbinás cluji kereskedelmi malom. Szak-képzett, megbízható egyének ajánlatukat „Turbinás malom” jellegére kiadókba. (3065)

Szombaton és vasárnap is zsufolt házak a Légy enyém mint régen előadásain

Erdélyi Mihály új operettje változatlanul, egyre emelkedő érdeklődés mellett folytatja diadalutját. Szombaton és vasárnap három zsufolt ház tapsolt és ujdonságnak és kitünő szereplőinek.

Ma, hétfőn és holnap kedden is a Légy enyém, mint régen szerepel a műsoron, azután az operett-együttes hatnapos turnéja miatt egyelőre megszakadnak az operett-láger előadásai.

Fischer Anni hangversenye: Szerdán este

Szerdán este zajlik le Kolozsváron az utóbbi évek egyik legnagyobb zenei eseménye: Fischer Anni, a világhírű zongoraművésznő egyetlen hangversenye. Mint előrelátható volt, a hangverseny iránt az elképzelhető legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg, úgyhogy Fischer Anni zsufolt ház előtt fogja ragyogtatni tökéletes művészetét.

Duo: Louis Verneuil legújabb színműve

A mai színműírás egyik legnagyobb mestere, Louis Verneuil Duo (Lamberthier ur) címen darabot írt, amely az utóbbi évek legnagyobb színházi szenzációjává nőtte ki magát. A modern francia vígjáték utólérhetetlen művelője ezuttal büntügyi színművet írt, amelynek izgalmas cselekménye az első pillanattól az utolsóig feszült izgalomban tartja a nézőt, s amellet két ségtelen irodalmi kvalitásai teljesen jogosulttá teszik azt a sokszáz előadást, amelyet eny év leforgása alatt világszerte megért.

Az ujdonságnak egyik érdekessége, hogy csak két látható szereplője van, amelyeket nálunk Fényes Alice és Nagy István személyesítnek meg. Az igazi főszereplő Lamberthier ur akinek démonikus alakja és rejtélyes meggyilkoltatása körül forok az izgalmas színmű. Ez a Lamberthier ur, aki láthatatlanul állandóan a darab hátterét és mozaott lelkét alkotja, nem jelenik meg a színpadon.

A Duo rendkívüli gondos előkészületek után, Szabados Árpád rendezésében csütörtökön kerül színre először.

ROMÁNUL beszélő kiszolgáló kisasszony **CUKRÁSZDÁBA** felvétetik. P. Stefan oel Mare 2. (3084)

MUNKANÉLKÜLI mechanikus, akinek szerszáma van munkát kap. Cal. Regele Ferdinand 67. Veress Árpád. (3057)

NÉMET, francia órákat vennék. Ajánlatokat „Szerényigényű” jellegére a kiadóba kérek. (3076)

SZÖNYEGSZÖVŐK és kötélverő segédek felvételnek. Jelentkezni 6-7 között. Cim a kiadóban. (3086)

KERESEK azonnalra egyszerű dolgosszasszonyt bejárónak. P. Unirii 25. (3090)

KÜLÖNFÉLEK

BODEGÁNKAL átköltöztünk ugyanazon ház Vlahuta-uccai részébe. Fuchs Imre „Corvin” bodegája. (2681)

A Regina Maria 29. étteremben havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb. (T 1576)

JÓHANGU zongora bérbeadó. Str. Gh. Barițiu 28. I. (N753)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET garanciával végez Paragáz osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” vegyszermérnöki laboratórium, Str. Cons. Național 3. (Főpostá mögött) Telefon: 35-01 (3063)

KIADÓ HÁZAS

KIADÓ üzlethelyiség, továbbá garagnak is alkalmas betonozott raktárak. Cal. Regele Ferdinand 72. (3048)

KIADÓ elegánsan butorozott apartement egy-két uriember részére. Cal. Reg. Ferdinand 72. (3049)

KOMFORTOS különbejáratu szobába lakótársnót keresek. Salamon, Str. Avram Jancu 7. (3075)

ÜZLETHELYISÉG kiadó azonnalra. C. Decebal 20. (2929)

SZOBA, konyha éléskamrával azonnal kiadó. Értekezni: Str. Timbalei 19. (T1564)

KIADÓ fürdőszoba használatul uccai butorozott szoba két személynek. Strada Massaryk 7. (N752)

SZOBA, konyha, tyukudvarral és kerttel havi 600 lejért kiadó. Str. Pata 120. Ért. lehet Str. Haiduc 1-a. (2954)

BUTOROZOTT SZOBA kertes villában (Str. Regalá 47.) kiadó. (2917)

NOVEMBER 15-re kiadó szép nagy szoba, konyha stb. Str. Regala 54. Értekezni Szabó Ferenc, Cal. Marechal Foch 7. (3026)

KIADÓ 5 szobás komfortos lakás központi fűtéssel. Str. Grigorescu 52. (N748)

SZOBA, konyha, speisz festve kiadó. Str. Lazar 6. (3085)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Ep. N. Ivan 14. (3058)

FÖLDSZINTI szép napos nagy szoba vízkagylóval kiadó. Str. Cons. Național 3. (Főpostá mögött) (3069)

KIADÓ 2 szoba, konyha, komfortos lakás földszinten a Str. Bratianun. Ért.: Dr. Tusa iroda, P. Unirii 7. (3072)

KORCSMANYISÉG azonnal kiadó. Keresek korcsma engedélyt, Cal. Reg. Carol II. 150. (3056)

UCCAI üres szoba előszobával irodának alkalmas, azonnal kiadó. P. M. Viteazul 8. hátul a folyósón. (3066)

LAKÓTÁRSNÓT keres magányos nő. Str. Memorandului 24. Rónai. (N763)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Duca 3. félemelet 4. (N764)

MŰHELYNEK, vagy irodának alkalmas, egészséges, világos helyiség azonnalra kiadó. Reg. Ferdinand 25. „Orlov” ékszerüzlet. (N761)

ÜZLETHELYISÉG kiadó az új piac-térrel szemben. Benkő, Str. Massaryk 1. (3092)

HIVATALNOKLEÁNY olcsó lakást kaphat. Str. Balcescu 17. (T1592)

HÁROM szobás, komfortos lakás Opera közelében, magántelken azonnalra kiadó. Str. Vasile Lupu 2-b. (3089)

Színház

Hétfő fél 9: Légy enyém, mint régen. (Nyolcadszor.)

Kedd fél 9: Légy enyém, mint régen. (Kilencedszer.)

Szerda 9: Fischer Anni, a világhírű magyar zongoraművésznő egyetlen hangversenye. (Műsor: Handel: Chaconne, Mozart: C-dur szonáta, Beethoven: F-moll szonáta, op. 57. (Apassionata), Chopin: Barcarola, Cis-moll Nocturno és C-moll etude, Mendelsohn: Rondo capricios, Liszt: Mazeppa.)

Csütörtök fél 9: Duo (Lamberthier ur) (Louis Verneuil sokszáz előadást megért legújabb, páratlanul izgalmas, világsiker aratott színműve. Szereplők: Fényes Alice, Nagy István. Premier bérlet 8. szám.)

Péntek fél 9: Duo (Lamberthier ur.) (Rend bérlet 8. szám. Irodalmi bérlet 6. szám.)

Szombat délután 5: Kék róka. (Herczeg Ferenc nagyszerű vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Este 9: Sidy Thal és operettgyüttesének vendégjátéka.

Vasárnap d. u. 3: Sidy Thal és operettgyüttesének előadása mérsékelt helyárakkal.

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Manezs — a cirkusz csillaga. Fősz.: Attila Hörbiger, Lucie Höfllich és Albert Matersstock.

EDISON MOZGÓ: I. Tarantella. Jeanette Macdonald világláger. II. Frankenstein menyasszonya Boris Karloffal. Jön: Romeo és Julia, Hadzi Murat.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Önagysága a második emeletről. Vígjáték, románul beszélő hangosfilm, fősz.: Vasiliu Birlic, Mary Don, Misu Fotinu. II. A félelem nélküli lovas. Cow-boy dráma. Fősz.: John Wayne. III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: Hétfőn utoljára: „A 14-es futár”. Keddtől: „A máltai ház”. Fősz.: Viviane Romance, Louis Jouvet és Pierre Renoir. Csakis nagykorúak nézhetik meg.

SELECT MOZGÓ: Emberek bilincsben. Fősz.: Dick Foran, csodás hangú cow-boy, June Travis és John Litel.

URANIA MOZGÓ: Az alibi. Büntügyi dráma, fősz.: Albert Prejean, Louis Jouvet, Jeny Holt, Emerich v. Stroheim.

Hirek

NAPTÁR. 1938. November 15, Kedd.
Róm. kat.: Albert. Prot.: Leopold.
Ort.: Sf. M. Gurie, Sam. si Aviv. Izr.:
21 Chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

BIZTATÁS

— Ó nagyság, itt ebben a homályos
zugban megéso kolnám...
— Uram, én férjes asszony vagyok.
— Ó a férje... és mi az Ön férje?
— Az én férjem? Rövidlátó.

*Ha milliomos
akar lenni, siessen
HERMES-nél
SORSJEGYET VENNII!*
Cluj, Piața Unirii 1. sz.

KÖRÜLMÉNYES UTAS

Péter gazda megjelenik a vasuti
pénztárnál.

— Aggyon egy bilétát, kisasszony.
— Hová?
— Ide a markomba, nil!
A pénztáros kisasszony ideges lesz.
— De hová akar utazni?
— Lakodalomba...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Novem-
ber hó 13-án, szombaton reggeltől no-
ember hó 19-én, szombaton reggelig
következő gyógyszerárak teljesítenek
szolgálatot: Lukács Dénes utóda,
Memorandului-ut; Dr. Olariu, Regina
Maria ucca; Minerva, Regele Ferdi-
nand-ut és Dr. Rusu gyógyszerára, Ci-
bariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bucurestii idő-
járásutató intézet jelentése: ködös,
nedves idő, borult ég.

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT
Kozák bőrüzletben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

— Állandó művészi képiállítás. Táj-
kép, portré, hangulatos virágcsendélet,
tjándéknak nagyon alkalmas. Nagy vá-
laszték. Megtekinthető vételkényszer
nélkül Cal. Regele Ferdinand 71 szám.
Nyitva minden szerdán és pénteken
egész nap.

— Dr. Müller M. ideg- és elmegyó-
gyászati rendeléseit C. Reg. Ferdinand
32. alatt megkezdte.

— Javulást mutat a jugoszláv anya-
királyné állapota. Belgrádból jelenti
az Avala ügynökség: Mária jugoszláv
anyakirályné állapota további javulást
mutat.

— Svájc felkészül a mindenirányú
védekezésre. Bernből jelentik: Egy szél-
sőséges elemek részéről a sajtószabad-
ság rovására történt visszaélések miatt
interpellációra válaszolva Baumann, a
svájci szövetségi tanács elnöke kije-
lentette, hogy az állam érdekeinek vé-
delmére minden irányban szigorú ren-
delkezéseket fog életbeléptetni. A leg-
teljesebb mértékben fogják alkalmazni
a büntető rendelkezéseket külföldi ál-
lamok fejeinek és kormányfejeinek
megsértése esetén. Nemzetvédelmi cé-
lokra pedig 400 millió svájci frankra
van szüksége Svájcnak.

— Megszigorítják a francia idegen-
ellenőrzést. Párisból jelenti a Havas
iroda: Sarraut belügyminiszter rende-
let adott ki, amely az idegenellenőr-
zést új alapokra fekteti és rendkívül
megszigorítja. Az intézkedésre, amely
miatt népfiront körökben igen nagy a
megutkózás, a Grünspan-féle merény-
let szolgáltatott okot.

A kis francia táncosnő csodálatos regénye

(LONDON.) Az ujságok valamikor
sokat foglalkoztak egy kis francia tán-
cosnővel, Edmée Nodot-tal, akit Lady
Owen néven jobban ismertek a társa-
ságban. A vörös szépség egy le havrei
lokáiban kezdte meg karrierjét, majd
párisi revüszínházban lépett fel. Ke-
sőbb Londonban vendégszerepelt és itt
szeretett bele Sir Theodore Owen egy
dúsgazdag angol főúr. Akkoriban Sir
Owennek négymilliófontos vagyona
volt. A fiatalasszony fényűző élete csak
hamar a nyakára hágott ennek a hatal-
mas összegnek, úgy, hogy mikor Owen
meghalt, „mindössze” félmillió font ma-
radt a fiatal asszonynak.

Az özvegyi év letelte után sok bot-
rány fűződött az egykori táncosnő nevé-
hez. A londoni törvényszéket is foglal-
kottatta az ügye, mert rengeteg adóssá-
got csinált és hitelezőit megkárosította.
Akkor derült ki a tárgyaláson, hogy
micsoda pazar költségeket folytatott a
fiatal táncosnő. Felmutatták egyik für-
dőruháját, amely körülbelül félmillió
lejnnek megfelelő összegbe került. A bi-
róság végül is felmentette a hitelezési
csalás vádjától a szép táncosnőt.

Lady Owen mégis megismerkedett a
börtönrel, mert féltékenységből rálőtt
Mme Gastaudra egy orvos feleségére.
Mióta kijött a börtönből, keveset irak-
róna az ujságok, míg most egyszerre
ismét hasábos tudósítások foglalkoznak
Sir Theodore Owen özvegyével.

Kiderült, hogy a táncosnő levelet ka-

pott Hondurasból, Vernor McCall kapi-
tánytól, aki az ujságban megjelent fény-
képe ajtaján beleszeretett a szépasz-
szonyba. Levelezésbe kezdtek. A ha-
todik levél után a teljesen elszegénye-
dett táncosnő Hondurasba utazott, mi-
után a kapitány levélileg megkérte a
kezét. A többi már önagsága maga
meséli el interjújában:

— Hondurasban arról ismert meg a
vőlegényem, hogy kívánságár, orchi-
deát tüztem utikosztümömmre. Azt hit-
tük, hogy csalódás lesz a vége a hosszú
levelezésnek, ezzel szemben már az első
pillanatban egymás nyakába borultunk.
Semmi csalódás nem ért bennünket.
Már másnap az anyakönyvvezetőhöz ro-
hantunk és megkötöttük a házasságot.

Az egykori táncosnő elmondotta hogy
sohasem fogja többé Hondurasra elhagy-
ni, mert megcsömörlött a londoni nagy
világi élettől, amely annyi kellemetlen
séget okozott neki.

— Az utak biztonsága a közönség
magatartásától függ. Londonból jel-
entik: A rendőrség „udvariassági rajokat”
küld London uccáiba. Ezek a rajok az
elővigyázatlanul járókelőknek nyom-
tatott intelmet nyújtanak át, amely a
legudvariasabb hangon figyelmezteti a
gyalogost, hogy elővigyázatosságával
saját és mások életét veszélyezteti,
ezért a rendőrség kéri, tanúsítson na-
gyobb óvatosságot mert az „utak biz-
tonsága a közönség magatartásától
függ”. A figyelmeztetőt főként olya-
noknak adják át, akik feltűnő gondat-
lansággal, például ujságot olvasva, kel-
nek át a kocsitakon. A londoni szem-
élyszállító tanács rendeletet adott ki,
amely három fontig terjedő pénzbir-
sággal sújtja a várakozó utasokat, ha
az autóbusz, vagy villamosmegállónál
nem állnak sorba. A rendelet célja „az
utasokat türelemre szoktatni és az ud-
variasabb utasokat a tolatóktól meg-
védeni.”

*Ha milliomos
akar lenni, siessen
HERMES-nél
SORSJEGYET VENNII!*
Cluj, Piața Unirii 1. sz.

— Füzesséry Magda festőművésznő
tanítványok előkészítését akadémiai
módszer szerint vállalja. (Tájkép, por-
tré, csendélet, virágcsendélet stb.) Je-
lentkezni lehet minden szerdán és pént-
eken egész nap. Cal. Regele Ferdinand
71. sz.

— Bay Girolamo ismert vívótanárr
megkezdte vívór és svéd torna-oktató-
sát úgy gyermekek, mint felnőttek és
hölgyek részére is. Órák: kedd csütör-
tök és szombati napokon délután fél 5
órától este 9 óráig. Külön gyermekso-
port. Str. Nic. Iorga 3.

— Ünnepszeg Clemenceau emlékeze-
tére. Párisból jelentik: Tegnap Clemen-
ceau emlékeztetőre ünnepszeg volt, ame-
lyen Jeanneney szenátusi elnök, Man-
del gyarmatügyi miniszter Mordacq tá-
bornok és Clemenceau barátai közül szá-
mosan vettek részt.

— Felolvasó ülés a Dávid Ferenc
Egylet körében. A Dávid Ferenc Egy-
let a szokásos őszi felolvasó ülések so-
rozatát ez évben is megtartja. A jelen
évben az első felolvasóülés november
hó 14-én délután 6 órakor lesz az uni-
tárius püspökség dísztermében, mikor
is Benczédi Pál vallástanárr fog felolva-
sást tartani „Dávid Ferenc vallása” ci-
mén. Az érdekesnek ígérkező felolva-
sásra ez uton hívja meg az Egylet az
érdeklődő közönséget.

— A nyomorúság borzalmas pusztí-
tása az angol iparvidékeken. Londonból
jelentik: Richard Titmuss írja „Sze-
gényesség és népesedés” című feltűnő
keltő művében, hogy Anglia északi ipar-
vidékein és Walesben naponként 150,
évenként 50.000 személy hal korai ha-
lált nyomorúság következtében. Az ál-
landóan kétféle körül mozgó munka-
nélküliség a szülési arány állandó csök-
kenését és a halálozási arány emelkedé-
sét idézi elő és a halálozási arány emel-
kedését idézi elő és a fokozatos elkorco-
sulással fenyegeti a népet. A könyvhöz
Hörder lord, VI. György király udvari
szövegírója írt nagyon szókimondó bevezetőt.

A Vatikán tiltakozik az új olasz házassági törvények ellen

(VATIKÁN-VÁROS.) A Havas iroda
jelentése szerint az olasz kormány új
fajvédelmi intézkedései, különösen pe-
dig a házasságkötést szabályozó újabb
intézkedések a Vatikáni-köröket erő-
sen foglalkoztatják. A beavatottak úgy
tudják, hogy a Szentszék ezeket az in-
tézkedéseket nem helyesli és életbelép-
tetésük ellen erősen tiltakozni ki-
ván. A Vatikán tiltakozó jegyzéket fog
e közlés szerint eljuttatni a római kor-
mánynak és tiltakozását arra alapítja,
hogy a fajvédelmi törvényeknek a há-
zasságkötéssel kapcsolatos rendelkezé-
sei ellentétben állanak.

Anglia félelmetes módon növeli légi haderejét

(LONDON.) Kinsley Wood légügyi
miniszter bejelentette, hogy a minisz-
térium jövő évi új költségvetése 200
millió fontsterlingről szól — az idei 128
millió fontos költségvetéssel szemben.
Az előző évekhez képest, már ebben az
évben 30 százalékkal emelték a soro-
nabeli repülőgépek számát. A jelenlegi
tervek alapján mintegy 5—6000 vadász
repülőgép készítése van tervbe véve.
A légihadseregbe 1200 új légi repülő-
tettek fel, továbbá 23 ezer legénységi
állománybeli katonát. A tartalék-önkén-
tesek közül jelenleg 2000 tartalékpilóta
áll kiképzés alatt. A kiképzett légi meg-
figyelők száma április óta 6000-ról 13
ezerre emelkedett. Hangzottatta a mi-
niszter beszédének további részében,
hogy a repülőipar általában rendkívül
nagy fejlődést mutat. Mindenik teljes
termelőképeséggel dolgozik. A mun-
kás-létszám is a lehető legmagasabbra
emelkedett. A repülőgépek építésénél
ugynevezett típus-gepeket gyártanak,
főleg azért, mert a cél az, hogy a sze-
mélyzet minél tökéletesebben értesse a
szakszerű kezelést. A repülőgép-
munkájába az utóbbi időben tevéke-
nyen bekapcsolótták Kanadát is, úgy,
hogy összesen mintegy 3500 repülőgép-
ipari üzem van jelenleg működésben a
brit szigetország területén. A teljes
fegyverkezési program lezárulását
1941-re remélik. Különös gondot fordít-
tanak a légvédelmi kiképzésre, amely
minden vonatkozásban ugyancsak ha-
talmas arányú fejlődésről tanuskodik.

Elégettek egy építési, mert nem kaptak érte válságdíjat

(NEWYORK.) A newyorki rendőrség
által legutóbb elfogott négy veszedel-
mes gonosztevő bevallotta, hogy ember-
rablással is foglalkoztak. Az elrabolt
embereket válságdíj ellenében ismét
szabadon bocsájtották. Három esetet is-
mertek be. Bevallották továbbá, hogy
egy építési vállalkozót egy newyorki
ház pincéjében elrablása után negyedik
napon elégettek, mert nem fizették
meg az érte járó válságdíjat. A rend-
őrség valószínűnek tartja, hogy a lelep-
lezett veszedelmes banda még sok
olyan bűntényt követett el, amelyet ed-
dig nem sikerült kideríteni.

— Roosevelt nyugalomra vágyik.
Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök
elkészítette vidéki házacskajának ter-
vét, amelybe epnökkösködésének letelté-
vel feleségével együtt vissza akar von-
nálni. Edesanyjának hydeparkbeli bir-
toka mellett 70 acre kiterjedésű erdő-
területet vásárolt, ennek közepén építi
az egyemeletes ötszobás villát Henry
J. Toombs, az ismert amerikai építész,
aki csak jelentéktelen módosításokat
végzett Roosevelt eredeti tervén. A vil-
lában, amelynek az alacsony eresz, a
homorú fedél és az apró ablakok ódi-
vatu holland-amerikai külsőt kölcsönöz-
nek, két hálószoba, egy 6x10 és fél mé-
ter méretű lakószoba, szalon és ebédlő
lesz két fürdő- és egy cselédszobával.
Itt fog a Fehér Ház gondjaitól megsza-
badult Roosevelt-házaspár puritán pol-
gári egyszerűségben élni.

Elgázolta az autó a nyugdíjast

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az 508. Cluj jelzésű autó, amelyet Musca Ludovic vezetett, tegnap délután elütötte Juga Iosif 53 éves nyugdíjast, aki Moldovei-ucca 11. szám alatt lakik. Az idős nyugdíjas vállficamodást és vállsérülést szenvedett és valószínűleg belső vérzése is lehetnek. A mentők bevitték az ambulanciára, első segélyben részesítették, majd a lakására szállították. Állapota azonban nem nagyon súlyos.

Beomlott a mennyezet a Regele Ferdinand 62. szám alatt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Corvinus géplerakat Cal. Regele Ferdinand 62. szám alatti helyiségében ma a reggeli órákban eddigi ismeretlen okokból beomlott a mennyezet és összedőlt az elválasztófal. A helyiségben a szerencsétlenség pillanatában történetesen senki nem tartózkodott és így a mennyezet és fal beomlása szerencsére senkiben sem tett kárt, de a helyiségben elhelyezett gépeket megrongálta. A hatósági vizsgálat megindult.

Lefényképezik az összes iskolákat

(BUCURESTI.) A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet juttatott el az összes állam- és magánjellegű középiskolák igazgatóságainak, hogy az iskolák épületeiről nyolc napon belül készítsenek fényképfelvételeket. A rendelet értelmében fényképeket kell készíteni az összes létező liceumokról és gimnáziumokról, azokról is, amelyeket a középiskolai oktatás reformja következtében megszüntettek.

Háromezerhátszáz törvénytelen házasságot egyszerűen törvényesítettek Prahova megyében

(PLOESTI.) Tegnap Prahovamegye 176 községében voltak nagyjelentőségű események. Arról van szó, hogy Arghir-ropol ezredes megyei prefektus kezdte ményezésére november 10—12 napjain 3200 törvénytelen házasságban élő házaspár kötött polgári, vasárnap, november 13-án pedig egyházi házasságot. Ez az aktus mindenütt szép ünnepélyességek között ment végbe és a helyi hatóságok vezetői erkölcsi, faji és vallási szempontokból méltatták a nap jelentőségét. A prahovamegyei prefektus a megkezdett mozgalmat tovább folytatja és azt országos jellegűvé szeretné kifejleszteni.

— TARANTELLA — TARANTELLA ma az EDISONBAN.

— HIBAKIGAZÍTÁS. Ezelőtt egy héttel, a november 6-iki számunkban riport jelent meg, amely egy Tisch József nevű szabóiparos elbeszélése alapján a legújabb németországi ipari találmányokról szól. A riportban mint magyar nemzetiségű iparost jelöltük meg Tisch Józsefet, amit most az 3 utólagos kérésére kijavítottunk, mert amint utólag meggyőződünk, a szóban levő egyén nem magyar, hanem sváb nemzetiségű.

— AZ OLASZ ÖNKÉNTESK VOLT SPANYOLORSZÁGI PARANCSONKA MUSSOLINI ELŐTT. Római híradás szerint Mussolini kihallgatáson fogadta Berti tábornokot, aki egy évig volt a nemzeti Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek parancsnoka. A Duce szerencsekívánatait fejezte ki a tábornoknak.

— FRANKENSTEIN menyasszonya. Főszerepben: Boris Karloff. Ma az EDISONBAN.

— ADY—MINERVA 4:2 (1:0). A Haggibor-pályán lezajlott mérkőzést az Ady gólokban ki nem fejezett fölényvel nyerte. Gólvök Tóth 3, Karst 1.

Nikotinnal akarta megmérgezni magát a fiatal kolozsvári nő

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap este fél 12 óra tájban a Cavalerilor-ucca 6. szám alá hívták ki a mentőket azzal, hogy ott egy súlyos beteg van. Dr. Metianu mentőorvos kiszállva a helyszínre, ott találta Pop Anna 29 éves nőt eszméletlen állapotban. Valószínűleg öngyilkossági szándékkal 8 óra alatt 80 cigarettát szívott és ezenkívül 10 cigarettának dohánytartalmát kibontva vízben feloldotta és az oldatot megitta. Nyilvánvalóan nikotinnal

akart véget vetni életének. Amikor a mentők kiszálltak hozzá, állapota meglehetősen súlyos volt, de szerencsére a mérge még nem szívódott fel erősen és így injekciókkal magához térítették, majd gyomormosást alkalmaztak nála és így jobban lett. Ezért otthoni orvosi kezelésre is hagyták.

Az öngyilkossági kísérlet okát és körülményeit egyébként még homály fedi.

Atatürk török államfőt csak ideiglenes nyugalomra helyezik

(ANKARA.) A török távirati iroda jelentése szerint Atatürk török államfőt egyelőre csak ideiglenes nyugalomra helyezi. Földi maradványait az ankarai néprajzi múzeum disztermében fogják elhelyezni, ahol katonai díszőrség fog mellette állani mindaddig, amíg megfelelő méltó síremlék, illetve

mauzoleum elkészül a török államfő számára. A mauzóleum építéséhez már hozzá is kezdtek és azt gyors ütemben folytatják, hogy mielőbb teljesen készen álljon és a végleges temetés megfelelő formák között megejthető legyen.

Holnap, kedden a Royal slágermozgóban világrengető premier. Az év legnagyobb sikerű francia filmje.

A máltai ház

Tekintettel a film kényes témájára és atmoszférájára, csak nagykorúak nézhetik meg. Fősz.: Viviane Romance, Louis Jouvet és Pierre Renoir. Ma, hétfőn utoljára „A 14-es futár”.

Többmillió kárt okozott a tűz Moreniben

(MOREN.) Az elmúlt éjszaka a Prava-társaság Tezianul völgyben levő Gura Ocniței 24-es számú szondájában nagy tűz keletkezett. A riadójelzések után azonnal az egész környék tűzoltósága a helyszínre sietett és nekilátott az oltásnak, illetve a mentési munkálatoknak. A gyúlékony anyag miatt azonban az oltás igen nehezen haladt és erő-

sen veszélyes is volt. Egy szonda és egy kőolajszállító állomás teljesen elpusztult, továbbá 12 kőolajtartály, számos gép és egyéb felszerelés. Az anyagi kár meghaladja a 3 millió lejt. Emberéletben nem esett kár. A vizsgálat megállapításai szerint a tüzet rövidzárlat okozta. A tűzvizsgálat még folyik.

London diplomáciai lépéseket tett a németországi zsidóellenes rendelkezések ügyében

Varsó és Budapest a ruténkérdés megnyugtató rendezését kívánják

(LONDON.) Az angol sajtó rendkívül nagy melegséggel ír II. Károly király látogatásáról. Ugy hírlik, hogy a látogatással kapcsolatosan egy 15 millió fontos angol kölcsön terve is letárgyalásra kerül. Az uralkodó három napos angolai tartózkodása után a németországi Sigmaringenbe utazik, ahol Hohenzollern Frigyes herceg birtokán vadászatot vesz részt, amelyen a német politikai élet számos előkelősége is megjelenik.

A RUSZIN PROBLÉMA

(BUDAPEST.) Imrédy miniszterelnök tegnap hosszas megbeszélést folytatott Kánya külügyminiszterrel és Pataki államtitkárral. A megbeszélések során főleg a ruszin kérdéstről volt szó az új Csehszlovákia határainak biztosításával kapcsolatosan. Magyarország és Lengyelország ugyanis sürgetik ennek a kérdésnek a megoldását, hogy a ruszinszkió probléma ne teremtse feszült helyzetet határainkon.

Ugyanakkor Kassáról jelentik, hogy az átvett és leszerelt rádióstudiót szakemberek segítségével újból üzembe helyezték és szombatn már az első ideiglenes jellegű magyar műsoradások Kassán kezdetüket vették.

INKÁBb ÜDVÖZLETET, MINT ÁGYUGÓLYOKAT

(PÁRIS.) A demokrata szövetség nagygyűlésén Reibel szenátor határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy Flandin üdvözlő táviratot küldött Hitlernek. Flandin volt miniszterelnök azonnal válaszolt és hangoztatta, hogy rejtett erők háború felé akarták sodorni Franciaországot és ezt el kellett

kerülni. Egyébként szívesebben vált üdvözlő táviratokat, mint ágyugolyókat. Beszédét nagy tetszés fogadta. Reibel javaslatát nem is tárgyalták le, hanem az elnöki tanács elé utalták, mire a szenátor lemondott igazgatósági tagságáról. A nagygyűlés ezután 1650 szavazattal 1626 szavazattal Flandint választotta meg elnökének és nyilatkozatot adott ki, amelyben leszögezte, hogy hajlandó a kormányt támogatni, de csak abban az esetben, ha végleg szakít a Népfronttal.

MIT IR A FRANCIA SAJTÓ

(PÁRIS.) A francia sajtó továbbra is élesen támadja a németországi zsidóellenes rendelkezéseket és tüntetéseket. A Temps szerint ezek a jelenségek kedvezőtlen kihatással lehetnek az angol-német viszonyra is. A Matin ugyancsak elítéli a kilengéseket és az egymilliárd márkás bírság kivetését és hangoztatja, hogy Németországnak a zsidókérdés belügye ugyan, de minden államnak jogában áll az ilyen tények fölött véleményét nyilvánítani, ha azok lelket megbotránkoztatják. Az Ere Nouvele ugyancsak szembe fordul a németországi intézkedésekkel, de megjegyzi, hogy a zsidóság hibájának kell tulajdonítani azt, hogy csak bizonyos foglalkozási ágakkal törődik és a fizikai munkát kerüli. Ez szól a franciaországi zsidóságnak is, amelynek egy esetleges reakció elkerülése végett, erről a szemponttól nem szabad megfeledkeznie.

ANGOL JEGYZÉK BERLINHEZ

(LONDON.) A londoni német nagykövetségen tegnap az angol kormány

részéről jegyzéket adtak át, amelyben az angol kormány súlyos nehézményezését fejezi ki az újabb németországi események miatt. Egyes lapok azt a megerősítésre szoruló hírt közlik, hogy angol, francia, amerikai közös lépést akarnának Berlinben tenni a zsidóellenes intézkedések miatt, míg a Daily Herald javasolja, hogy a Németországgal való diplomáciai tárgyalások megszakításával kellene nyomást gyakorolni Berlinre. Több angol vezető politikus ugyancsak erősen elítélve nyilatkozott Göring és Göbbels újabb megerősítő intézkedéseiről. Köztük lord Delawar főpecsétőr, Shekaspere haditengerészeti államtitkár és mások.

KINAI SIKEREK

(CSUNG-KING.) A kínai front közeledésén a kínai csapatoknak hír szerint sikerült megállítani a japánok támadását. Délkeletben a kínaiak elfoglaltak egy várost és hír szerint négy oldalról nyomolnak most előre Kanton felé. A híradások még megerősítést igényelnek.

Rendőrségi hírek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Gheorghe Zorescu kereskedő, aki a Cipariu-ucca 16. szám alatt lakik feljelentést tett a központi rendőrségen, hogy 13-ára virradó éjszaka ismeretlen tettes behatolt a Sion-téren levő tőzsdéjébe és onnan 12 ezer lej készpénzt vitt el. Berei Moise Turcu 5. szám alatti lakos kabátjának és egyéb holmijainak ellopását jelentette be a rendőrségen. Campian Andrei Kajántóvölgy 156 szám alatti lakos azért tett panaszt a rendőrségen, mert ismeretlen tettesek 6000 lej értékben ellopták 2 szekér gabonáját.

A III. kerületi rendőrség előállította Fülöp Sándor, Szász Lázár és Francisc Josif helybeli lakosokat, akik egymással összeverekve nagy botrányt okoztak.

Újabb terrorcselekmények Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: Tegnap ismét több terrorcselekmény történt, így Haifában, ahol egy arab megölt egy zsidót, Jaffában és másutt. Az angol hatóságok szigorú megtorló intézkedéseket alkalmaztak.

— A DUNÁBA VETETTE MAGÁT A SZINHÁZI RENDEZŐ. Dunaföldvárról jelentik: Tegnapelőtt a Dunából egy jólöltözött férfi holttestét fogták ki, akiről megállapították, hogy Meisler Nándorral, a budapesti Royal-színház fiatal rendezőjével azonos. Valószínűleg rosszul sikerült vállalkozásai miatt lett öngyilkos.

— ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT KEZDTÉK MEG A FŐVÁROSBAN AZ ÚJ KATONAI ELŐKÉSZÍTŐS ÉVET. Bukarestből jelentik: A cotroceni mezőn tegnap ünnepélyes keretek között ment végbe a katonai előkészítő tanfolyam új évének megkezdése. Az ünnepség kezdetén istentisztelet volt a katonai előkészítő parancsnokok jelenlétében, majd a fővárosi katonai előkészítő eövségek díszszemléje következett.

— TARANTELLA — a spanyolok „Matá Hari”-je — a szezon legnagyobb filmje. Főszerepben: Jeanette MacDonald. Ma az EDISONBAN.

A legszebben és legolcsóbban készíti szörmebundákat Veszprémi Sándor szücsüzlete, Cluj, Reg. Maria 10. Mindennemű szörme-alakítást jutányosan eszközölünk.

Mátrai Béla riportja:

Mi okozta ifj. br. Wesselényi István tragikus halálát?

Az orvostudomány legkérdetlenebb ellenségéről, a biztos haláltokozó légembóliáról beszél dr. Steiner Pál sebészprofesszor

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Közvetlenül az írásztal mögött a falon megindító értelmű kép függ. Egy meztelen, bronzbőrű, leomló haju nőt ábrázol, aki néma rémülettel öleli át egy fehérköpönyves, komoly arcu orvos vállait, míg pompás testére már bekapcsolódott csontos, száraz kezével a halál.

Ezelőtt pontosan egy héttel, vadászfegyver dörrent egy földön heverő idősebb férfi kezében. Utána kiáltás verte fel az erdőt és a háta mögött álló fiatalember lassan leomlott a földre. Megrázó és hihetetlen baleset történt. Idősebb Wesselényi István báró vadászni ment fiával. Egy megrémült őzbak nekibotant a megtörtött fegyverrel félrefordulva álló apának akinek estében esült a fegyvere. A lövés csipőn találta a fiatal fiút. Azonnal beszállították a Charité-szanaszatóriumba, ahol mindent megtettek megmentése érdekében, de hiába: végzett vele a légembólia. Erről beszél most munkatársunknak a fiu kezelőorvosa, a lehetetlent is megkísérlő dr. Steiner Pál sebész-professzor.

Ha megnyílnak a visszerek...

A légembólia a külső levegőnek a megnyitott vérbe való beszívásából támad. Ezt a végzetes komplikációt sebészeti műtéteknél is lehet észlelni, főleg olyan műtéteknél (koponya, nyaki műtétek), amelyeknél nagyobb visszerek váratlanul megnyílnak. A visszerek aztán bonctani elhelyezkedésük folytán nem tudnak összeesni, visszahúzódni és a negatív nyomás folytán a levegőt mintegy beszívják. Ilyenkor a levegő beszívása folytán, ha a jobb szívfél megtelik levegővel, pillanat alatt beáll a halál. Légembólia keletkezhet kisebb beavatkozásoknál is vizsgáló-eljárásoknál is, amikor levegőt fuvunk a szervezetbe diagnózis, vagy gyógyítás céljából. Legismertebb a légembóliás halál tiltott műtét esetén, amikor a gyógyszer befecskendezésekor vigyázatlanul levegőt is fúj a méhbe a gyakorlatlan javasasszony. Továbbá a gyermekágyban előforduló hirtelen halálnak igen gyakran levegőnek a jobb szívfélbe való felszívódása az oka.

Légembólia a harcsteren

A nagy visszerek lövési sérüléseinek gyakori a légembólia. A nagy hadisebész Prigroff már 1864-ben tapasztalta, hogy a háborús visszér-sérülést elszenvedettek, vagy elvérzésben, vagy légembóliában haltak el. A világháborúban gyakran észlelték a harcsteren azonnali légembóliás halált, de légembólia később is előfordulhat, amikor a segélyhelyről a front mögé szállított visszér-sérült sebét revízió alá vették és az összeesett visszert a kötésnél megbolygatták. A halál vagy hirtelen, vagy görcsök és élénk kiabálás közben áll be. Ezen esetekkel szemben tehetetlen az orvostudomány. Még megemlítem a hirtelen halált buvároknál, ha azok a nagy nyomású (2-3 atm.) helyről hirtelen jutnak fel a rendes légkörbe. Itt is légembólia okozza a halált.

70 darab sörét

Wesselényi báró esetében a levegő nem a nagy vénákba jutott, hiszen a lövés hátul az ülőizmoknál érte, amelynél a nagynak nevezett visszerek nem sérültek, mert akkor elvérzés folytán rögtön beállt volna a halál. De ismeretes, hogy olyan visszerek is szívnak fel levegőt, melyeknek általában nincs meg a hajlandóságuk erre, ha a körülmények a kisebb vénákat felszívásra alkalmassá teszik. Egy ilyen tényező az akut nagy vérvesztés, mikor a vivőeres vérnyomás csökkenésekor a periférián egyébként gyengén pozitív visszeres nyomás negatívvá lesz.

Wesselényi báró esetében az ülőizomzatnak dum-dumszerű elroncsolása, amely körülbelül 70 sörétnek közvetlen

közélelől való behatolása folytán jött létre, a hátsó farizomzat dus vérrel-hálózatának megsérülése, a sérültnek egy és fél órai göröngyös-árkos erdei uton, társzekéren való szállítása olyanfokú vérvesztést okozott, hogy rövid idő alatt teljesen kivérezve, érverés nélkül került a mentőkocsira. A vérzés a három darabra tört combcsontból a csontvelőből is állandó volt, így a perifériás visszerek alkalmassá váltak a levegő felszívására.

Gázt fejlesztenek a baktériumok

És ebben az esetben nemcsak külső levegő, hanem a szennyezett földes vadásznadrágból bekerült ruhafoszványokból, továbbá a fojtásból bekerült ugynevezett anaerob baktériumok rohamosan gázt fejlesztenek, a sérült testrészt, sőt már az elülső comb-részlet és a hasfal alsó része rövid 3-4 óra után szecsegett a levegőtől és gázüszkösödés (gázbrand) jeleit mutatta. Így kettős oka volt a légembólia keletkezésének: a külső levegő és a sebben fejlődő gáz behatolása a megnyitott visszerekbe. Éppen ezen kettős ok, főleg a gáz fejlesztő

baktériumokkal való fertőzés minden beavatkozást illuzóriussá tett és ha rögtön a baleset színhelyén az erdőben megfelelő sebész ellátást is kapott volna a sérült a gázfejlődéssel járó veszedelmek nem lettek volna kikerülhetők. Ezt számtalan esetben láttam a világháborúban, amikor az ilyen sérülések a sebesülteknek gyors halálát okozták.

Víz alatt boncolják a szívet

Hogy pedig ezen esetben a halál tény leglégembólia következménye volt, ezt a boncolás is igazolta. A boncolásnál Kernbach professzor ur különös figyelemmel volt az élő Wesselényi bárón tett megállapításra és emiatt a szívet és a főereket víz alatt boncolta. Az erősentágultabb szív szurásos megnyitására a nagy léghólyagok nagy mennyiségben törtek felfelé a vízben és ezzel megerősítették azt a feltevésemet, hogy a halált légembólia okozta. Ezen komplikációval szemben, főleg ilyen nagyfokú kivérzettség esetén, a mai orvostudomány semmiféle beavatkozással nem tud segíteni.

Szenzációs kísérleteket folytat egy olasz tudós

(RÓMA.) A „Popolo di Roma” érdekes nyilatkozatot közöl dr. Ferdinando Cazzamalli nagynevű olasz tudóstól, akinek sikerült lefényképeznie az emberi agyvelő által kibocsátott elektromagnetikus sugarakat. Az olasz tudós idevonatkozó készüléke egy sajátos antenna-készülékből áll, amelyet a kísérletnek alávetett személy fejére illesztenek abból a célból, hogy felfogja az emberi agyvelőből kisugárzó hullámokat, az agy legtevékenyebb pillanataiban például az emlékek felidézésénél, a művészi teremtésnél, a látomásoknál, stb. Ez az antenna összeköttetésben áll egy készülékkel, amely megerősíti ezeket a kisugárzásokat és világító sugarak segítségével egy filmszerű lemezre rögzíti. Természetes, hogy a készülék kezelése és az egész művelet egészen kivételes nagy tudományos hozzáértést igényel. Cazzamalli professzor kijelentette az újságíróknak hogy már számos filmet készített nagyérdekes kísérleteiről, miután megállapította, hogy az általa végzett kísérletek alkalmával a megvizsgált egyének fejéből tényleg elektromagnetikus hullámok sugároztak ki. A kísérleteinek eredményeképpen arra a megállapításra jutott, hogy az emberi agyvelő olyan, mint egy egészen sajátos rádiókészülék, egyszerre leadó és felvevő. Ennek a kisugárzásnak középpontja az agy, melynek titokzatos működését és világát,

még sok és beható tanulmányozás alá kell venni, mert a kísérletek még teljes erővel tartanak és azokat egyáltalában nem lehet véglegesen lezártnak tekinteni. A professzor eddigi nagyjelentőségű kutatásainak és kísérleteinek eredményét most dolgozza fel és a megállapításait valamelyik tudományos folyóirat hasábjain részletesen ismertetni fogja úgy a szakemberek, mint a nagyközönség számára.

— „Átlagos” bizonyítvány. Így nevezik az újfajta bizonyítványt mely a régi helyére lép ebben a tanévben New York állam összes elemi iskoláiban. Az új bizonyítványba nemcsak az előmenetel osztályzatait vezetik be, hanem azt is beleírják, hogy a tanuló játék vagy munka közben jól össze tud-e fűzni társával, vigyáz-e az egészségére, a tisztaságára, kötelességtudó-e, lassan vagy gyorsan képes-e feladatait megoldani, tiszteletben tartja-e mások jogait. A cél az, hogy a szülők ne csak az osztályzatot lássák, hanem azt is hogy milyen térben jár helyes, vagy yhelytelen irányban gyermekük s a hibákat neveléssel megjavíthassák.

A cluji Telefontársaság

tájékoztatja a cluji közönséget, hogy f. évi nov. 25-ig az önműködő telefon készülékeket ingyenesen szereli fel.

S. A. R. de Telefoane

MEGNYÍLT! **Dordai Traian** SZÖRMESZALONJA Cluj, Strada Regina Maria 6-8. Első emelet. Mindennemű szőrmemunkák, alakítások a legújabb modellek szerint legjutányosabban készülnek.

Klshirek Marosmentéről

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.)

Palek József helyi kocsigyártó ellen eljárás indult, hogy a kincstár által lefoglalt szekeret eladta. A tárgyaláson kiderült hogy a szekerek nem is Paleké, hanem vele egy udvaron dolgozó Bakk Mártoné voltak. Az ügy további tanulmányozások miatt elnapolták.

Radó Vilmos volt Franco Romana biztosító tisztviselő ellen eljárás folyik sikasztás miatt. Az utóbbi tárgyaláson Radó meg sem jelent. A bíróság a helyi biztosítási élet legkiválóbb szakemberét Hornyák Bélát kérte fel szakértőként, arra való tekintettel, hogy a Franco Romana könyveit vizsgálja felül, mert Radó azzal védekezik, hogy ő a tételeket rendben befizette.

A város új vezetősége közel 700 gyermek téli ellátását vette tervbe, akik részéret naponta meleg ételt és tisztességes ellátást akar biztosítani. A nemes elgondolás gyakorlati kivitelét a város nagyszerű kulturatanácsosa, dr. Ieremia Stefan vállalta.

Abrudean Florian bukaresti szőnyegkereskedő ellen évek óta eljárás folyik azon a címen hogy eredeti perzsaszőnyegek helyett egyszerű utánzatokat sózott a jóhiszemű vevők nyakába. A bíróság Révész Endréné szőnyegszakértőt kérte fel a szőnyegek szakszerű átvizsgálására, akinek a véleménye fog aztán pontot tenni a szőnyegen fekvő szőnyeg-ügyre.

—

Kálváriát jár a falu

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.)

Szegény, sorsverte erdővidéki falusiak állottak a napokban a helyi törvényszék büntetőtanácsa előtt, akiket Constantinidj Irén, szászrégényi dús gazdag erdőbirtokos jelentett fel, azzal a váddal terhelt, hogy lopták az egyik erdejéből a fát. Az ügy előbb a szászrégényi járásbírószéket foglalkoztatta, ahol azonban a bíróság illetéktelenséget állapított meg a tömeges feljelentések alapján. Ilymódon a szegény falusiak valóságos tömege került a helyi törvényszék büntető tanácsa elé, ahol azonban ugyancsak nem került tárgyalás alá a nagyon is korszerű ügy, mert viszont a törvényszék is illetéktelenség jelentette ki magát sőt, hogy a két bírói fórum közötti illetékesség kérdése végre tisztázást nyerjen, az egész ügyiratot felterjeszti a Semmitőszékhez. döntés végett. Jellegzetessége egyebekben a fél-falu törvényjárásának az, hogy a tárgyalásokon maga a feljelentő erdő tulajdonosnő meg sem jelent.

—

— 1500 dollár a telefonkönyvben.

Newyorkból jelentik: Egy bosztoni ékszerész, Joseph Harkins váratlanul 1500 dollárhoz jutott. Nem akarta felesége előtt elárulni ezt a titkos pénzt, így elrejtette irodája elefonkönyvében. Harkinsnak üzleti utra kellett mennie és csak hat hét múlva tért vissza Párisból. Képzeltető megdöbbenése, amikor vadonatúj telefonkönyv fogadta. Izgatottan érdeklődni kezdett régi telefonkönyve után, mire közölték vele, hogy időközben új telefonkönyvet adtak ki és a régit be kellett szolgáltatni. Harkins eszeveszetten a telefonközpontba rohant, hogy visszakérje a könyvét. Az igazgatóság készséggel engedélyt adott neki, hogy keresse ki a raktárba szállított régi könyvek közül. Az ékszerész most már nem titkolódzott többé a felesége előtt, hanem segítségül hívta őt is és két gyermeküket hogy segítsenek nekik a régi könyveket átnézni. Hetvenöt ezer telefonkönyvet kellett átnéznie az ékszereknek, míg végül az egyikben teljes épségben előkerült az ezeröt száz dollár.

Ujabb világháborút

jósol Vorosziľov szovjet-marsall. Ujabb világháborút, amelytől pedig érthetően reszket az egész zemberiség. Kissé meglepően hat ez a jóslás, most, amikor a müncheni egyezmény után világszerte bizonyos lelki megkönnyebbülés lett urrá mindenkin és az volt az általános érzés, hogy talán a politika és diplomácia kezdi megtalálni azokat az utakat és módokat, amelyeknél mindig békés tárgyalások keretében igyekeznek elsimítani a népek közötti sokszor bizony csak mesterségesen szított sulyos ellentéteket és feszültségeket. De valahogyan ismét érvényesül az emberi lélek sajátos és végzetes kettőssége. A jó és rossz sohaszúnó tusakodása, ez az élet. Az ősz tön és akarat a szív és ész, a jószág és gonoszság titáni harca a lélekben bent és a lelken kívül, kint, az élet nagy harci mezéjén örökké és változatlanul folyik. Megszületik Münchenben, létrejön egy-egy békeegyezmény, népek vezetői ülnek össze megbeszélésekre, tárgyalások zárulnak biztató eredményekkel és jobb jövőt kutatás kilátásokkal, de után, újból felüti fejét a luciferi szellem, a kétérdés, a gunyos bírálat a sokszor meddő, de ellentétek felkavarására mindenkor alkalmas fölényeskedő kritika és mintha a Déva várát építő Kőműves Kelemennek örök tragédiája volna meg: Amit ma felraktak leomlik holnapra.

Ezt a szomorú és igaztalanul látszó jelenséget észlelheti az ember most minduntalan, München után fellelegzett világ. Azt hitte, hogy az európai élet négy nagy irányító tényezőjének, Chamberlainnek, Mussolininek, Hitlernek és Daladiernek találkozája nyomán rátér az emberiség a helyes útra, a megértés és együttérzés istenáldotta útjára. De München után felzúgott a nemzetközi sajtó egy részének kánya-sivítása riasztó sipjelek harsogtak itt és ott, uszító vércse-vijjogás sikongott, hogy túl sok volt az engedékenység, kár volt ez a nagy és hősi erőfeszítés, nem volt helyes a világ vezető tényezőinek baráti szellemű összemeglekedése és egyetértéseskedése. És ime, alig néhány héttel, a mérföldjelzőknek hitt esemény után, mindenütt, szerteszét a világon a négy égtáj felé, tébolyító ütemű fegyverkezés folyik. Nincs kétség hogy ebben a pokoli tohuvabohoban fájdalmasan sok része van a gyakran felelőtlenül ténykedő sajtónak, amelynek képviselői sokszor azt hiszik, hogy ya világ nem is tudhatja megtalálni és nem mondják el lesújtó véleményüket a világnagyságok felett. Aztán gyűrűzni kezd a beledobott ellentét-kövektől a hullám és kavargó kezdi a gyűlölködés és megromlás örvénylő tengere és újabb pusztulásokkal kezdi fenyegetni a világot. A szélsőséges világnézetek és politikai felfogások, a véres politikai események kirobbanása és sok más jelenleg, szintén nem kedvező tények és a nagy fegyverkezési örület mellett így sodródik ez a jobb sorsra árdemes emberiség mindegyre újabb és újabb idegesítő, idegtépő, lélekromboló alkotást és termelést lehetetlenítő feszültségek, gyűlölségek, szeretetnélküliségek szakadéka felé.

Nagy része van azonban az események ilyen riasztó kialakulásában annak a szélső baloldali álláspontnak melyet éppen Moszkva képvisel és amely világforradalmi jelszavakkal rémitgeti a földkerekség minden táját. Ez a társadalomellenes, osztályharcokat mesterségesen szított, egyházakkal szemben gyűlölködő álláspont, éppen ugy hozzájárul a világ örök kavargásának fentartásához, mint sok más elszomorító jelenség, a világnézetek adász tusakodása, az emberi ösztönök szabadjára engedettsége, az erkölcsi fegyverem megzavarlása és mind az a sok beteges állapotra valló tünet, amely a világ mai külső-belső, lelki-szellemi arculatát jellemzi.

És mégis mindenen túl csak azt kell mondaní, hogy az emberiség lelkében diadalmasabb és hatalmasabb erők a jószág és szeretet, mint annak ellenkezői. Elnémíthatják az igazságot, de annak ereje változatlanul lefojtottan is megmarad. Megséríthetik a jogot, de annak szentségét nem vehetik el. Sárba tiporhatják az erkölcsi törvényeket, de

Aki farsangon kívül tesz álarcos látogatást

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY). Tóth Mária szászrégeni eszteit kellő formában kommentálta annak idején a „Jóestétí“ A feltűnő szépségű asszony sorozatos betörései lázas izgalomba hozták annak idején nemcsak a kisvárost, de itt Marosvásárhelyen is mindig telt házakat vonzott Tóth Mária esete a büntetőbiróságokkal. Most, tovább bonyolódna a szőke szépség bűnügyi szála és a napokban újlag felleventült egy szétesett élet minden megrögzött mozzanata.

Schapira Elias szászrégeni kereskedő viszi most a bűnvádi pert Tóth Mária ellen, akinél ugyancsak „feszítvítet“ tető Mária Tartsuk meg a tárgyalás eredetiségét és mondjuk el, mit vallott a szászrégeni rendőr, aki Tóth Mária-t elfogta.

— Szolgálatban voltam. Egyszer csak

fut a cseléd, hogy jöjtek, mert betörőt fogtak. Futottam a cseléddel együtt és fenn a folyosón, az orvosi rendelő ajtaja mellett találtam egy cigányfiút, aki rugott, harapott kapálódzott, úgy, hogy Weisz doktor és Padurean soffőrig alig bírtak vele. Én ártalmatlanná tettem, kikutattam a „prde“ zsebeit s találtam 10 kulcsot és egy villamos zseblámpát nála. Bevittem az őrsre, ott átadtam Toucean Pavel ügyeletnek, akivel megállapítottuk, hogy a cigány „prde“ nem más, mint Tóth Mária, erre megesküszök.

A vádlott csökönyösen tagad, az egész dolgot fantáziának tartja és tanukat dik tál be. A bíróság szakértők kihallgatása miatt a tárgyalást elnapolta. Tóth Mária viszont boldog mert ő is ezt akarta.

A láma rettenetes bosszúja, amellyel egy egész családot kiirtott

(DANGKOK.) Három hónap óta dolgozik a városban néhány ismert vegrőz és orvos, hogy egy, még a Távolkeleten is feltűnő mérgezési ügyre világosságot derítsen. A munka központjában a híres Tibet-utazó és orvos; Valesquort áll. Ez az ur, miután Délamerikában mint mocsárelmező nagy nevet szerzett magának, 1928-ban a sanghaji egyetem egyik tanszékére került, de nem érezte jól magát a városban. Inkább egy nagy Tibet-expedíciót állított össze és ezzel alaposan végigkutatva a „zárt ország“ területét. Két évvel ezelőtt tért vissza és Bangkokban telepedett le, laboratóriumot alapított elhozatta Európában hagyott családját, valamint testvéröccsét és családját is Sziámba. Ekkor vette kezdetét a kísérletesen titokzatos ügyek sorozata.

Tavaly egy hónapon belül érthetetlen okból kifolyólag egymásután halt el a tanár öccse és annak felesége. Számos orvos azon a nézetben volt, hogy a két embert gerincbaj támadta meg. Sem mi jel nem mutatott más betegségekre vagy különösen gyilkosságra. Valesquort megnyugodott a leletben, de kérte a hatóságokat, adják át neki a holttesteket tanulmányozásra. Ez a kérése teljesült.

Mihelyt ez megtörtént, a tanárban érdekes változás ment végbe, aki azelőtt egyik nyilvános előadást a másik után tartotta, akinek számos barátja volt, most senkit sem fogadott és eljese visszavonult a közszerepléstől. Még saját családja is ritkán láthatta. A család úgy hitte hogy a tanár annyira elmerült tudományos vizsgálódásaiban, hogy nem is szabadna megzavarni.

Tavaly ősszel újabb csapások érték a tudóst. Gyors egymásutánban és egészen hirtelenül elhalt felesége és leánya, aki közvetlenül esküvője előtt állott és nagyobbik fia is. Az orvosok megint csak hümmögtek és azt állapították meg, hogy valami tifuszféle kör vitte sírba a három áldozatot. Valesquort azonban nem ezen a véleményen

volt. Folyton kérlette meg megmaradt egyetlen fiát, költözzön át braziliai barátjához. A fiu azonban nem akarta elhagyni a bánatában megöszült édesapát. Nemrégiben aztán ezt a gyermeket is elérte a halál keze. A temetés után Valesquort magához hívatta orvos társait és így szőlt hozzájuk:

— Mindent elkövettem hogy legalább ezt az egy gyermeket megmentsem. Nem sikerült. Most már tudomásul adom, hogy családom egyetlen tagja nem betegségben halt meg. Valamennyit megmérgezték.

Véleménye szerint egy még elemezhetetlen, titokzatos tibeti mérgről van szó, melynek összetételét mindössze néhány láma ismeri és hatása abban nyilvánul hogy az áldozat ujjainak vége megdagad, a duzzadás továbbterjed és két napon belül végez vele.

A tudóst most már a rendőrség is kihallgatta. Így jutott nyilvánosságra, hogy Valesquort, mikor Tibetben járt, behatolt egy lámakolostorba, ahol a papok megtámadták. A tudós megszorultságában fegyverhez nyult és két lámát lelőtt. Nyilvánvaló tehát, hogy a tibetiek, akik külsejükben piszkos, elhagyott nép, de úgy látszik a gyilkossághoz kitűnően értenek, nyomkövettek Valesquortot és mikor az megtelepedett Sziám fővárosában, munkába vették.

A mérge még mindig elemezetlen, a halottak boncolása nem hozott eredményt és most erős őrség védelmezi a tanárt. A sziámiak azonban egy lyukas gombot nem adnának életéért...

— Japán váltópénz tiszta aluminiumból. Tokióból jelentik: A japán pénzügyminisztérium a hadicélokra szükséges vörösrézrel való takarékoskodás céljából tiszt, aluminiumból veret egy szén névértékű váltópénz-érméket. Ezzel évenként 900 tonna vörösréz takarítanak meg. Másfelől a jelenleg forgalomban levő 20 millió yen névértékű vörösréz-érmék bevonásával egyszerre 10.000 tonna vörösréz szereznek meg.

Olesó és tartós. Kifogástalan minőség. Valódi székely háziipar

KOVASZNAI „HOMESPUN“ SZÖVETEK
Őszi és téli minták nagy választékban.
Kaphatók a „SICULIA“ R.T. lerakatában
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 43.

azok örök tisztaságukban mégis csak ragyogni fognak. És így van ez a szépséggel, jószággal, az igazi művészettel, a lélek ősi kulturájával és istenhélyegységével, a szív isteni nemességével és mindazokkal a legősibb sajátosságokkal, amelyek az embert égi eredetisége mellett örökérvényűen meghatározzák. Az a lélek amely tudatában van a maga többrehivatottságának, mindig ezek-

Pártoljuk! Vásároljuk! Viseljük!

Olyan az, mint Anteusz: legyőzhető len...

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket, szonokat és gyermekcipőket

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

201 kilométeres óra-sebességet ért el egy angolai gyorsvonat

(LONDON.) A gőzmozdonyokkal elérhető sebességek fokozása terén a London-North-Eastern vasut több rekordot állított fel: A Flying Scots Man (a repülő skót) nevű mozdonyával már 1934-ben 161 kilométeróra sebességet ért el. A következő évben ugyanez a vonat a Pacific típusu Papyrus mozdonyával 174 kilométert, a Silver Link nevű mozdonyal pedig 181 kilométert ért el. Ezután következett 1937-ben a London-Midland-Scottish vasut rekordja, a Voronation nevű mozdonyal és áramvonalas szerelvényvel. Elért sebessége 184 kilométer. Most legutóbb újra, a London-North-Eastern vasut végzett kísérleteket új típusu áramvonalas mozdonyal Ezek során ez a mozdony a 240 tonna terhelésű szerelvényt nyolckilométeres szakaszon 193 kilométeres sebességgel továbbította és 201 kilométeres óránkénti maximális sebességet ért el, amit eddig csak a német vasut tudott felmutatni Berlin és Hamburg között.

Két biztosító tőrtí — egy kis hadsereg

(DARE-ES-SALAAM.) Ivar Broman természettudós, a lundí egyetem tanára a közelmúltban egy biológiai expedíció élén Középfrikába utazott, hogy az ottani járatan őrsdőkben ritka állatok után kutasson. Felfedező útja során az expedíció Arap Kassisi néger király birodalmába érkezett. Amikor a király arról értesült hogy egy európai tanár érkezett meg többedmagával, magához hívatta Ivar Broman és elpanaszolta, hogy nagy fájdalmaikat érez a mellében. Broman tanár megvizsgálta a néger uralkodó tüdejét, de egészségesnek találta. De, hogy fájdalmain enyhítsen, naponta néhány adag aszpirint adott Arap Kassisnak. Később sörrel és cigarettákkal vendégelte meg s nagyrabecsülése jeléül két „biztosítótí“ adott neki. A soha nem látott tüktől a király el volt bűvölve, azokat a ruhájára tűzte és büszkén mutogatta udvari embeereinek. Az aszpirin, a sör és a cigaretta rövidesen el is mulasztotta a király fájdalmaí amelyek a tanár véleménye szerinti idegfájdalmak lehettek. A király a legnagyobb szívéllyességgel és csodálattal köszönte meg a tanár jótéteményét de a biztonsági tük is megtették hatásukat. Broman expedíciójával rövidesen tovább indult s a király egy nagy csapat harcost rendelt melléjük diszkiserekképpen. Ezek több hétig állottak az expedíció szolgálatában.

— Nemesek és urak nótás klubja. Lord Daresbury halálával és Sir Thomas Comyn Platt lemondásával megüresedett két hely London legexkluzívabb klubjában. Az 1761-ben alapított „Nemesek és urak nótás klubja“ mindössze csak husz tagot számlál s ezek csak a társadalom legelőkelőbb rétegeiből kerülhetnek ki. Lordok, főbírák, tábornokok vannak a tagok sorában. Esténként összegyűlnek egy westendi étteremben s az elnök felszólítására mindegyik tag köteles egy dalt elénekel. Akinek énekelni nincs kedve, egy fontot fizet a klub pénztárába így válthatja meg hallgatását. A vacsora végén az összes tagok kardalokat énekelnek. Az évi tagdíj a múlt század végéig 25 font volt, akkor 5 fontra szállították le.